

Рамкова програма партнерства

МІЖ УРЯДОМ УКРАЇНИ
ТА ОРГАНІЗАЦІЄЮ ОБ'ЄДНАНИХ НАЦІЙ
НА 2018–2022 РОКИ

Зміст

Абревіатури	5
Вступ	6
Декларація зобов'язань	8
Частина 1.	10
РПП 2018–2022 – новий етап співробітництва України та ООН	
1.1. Україна у контексті розвитку	11
1.2. Національна рамкова програма реформ і ЦСР	15
1.3. Процес розроблення Рамкової програми партнерства	16
1.4. Результати співробітництва у минулі роки та отриманий досвід	17
1.5. Переорієнтація та Порівняльна перевага ООН	18
1.6. Програмні стратегії	20
Частина 2.	26
Стратегічні напрями партнерства	
2.1. Напрямок 1. Стале економічне зростання, навколишнє середовище і зайнятість	29
2.2. Напрямок 2. Рівний доступ до якісних та інклюзивних послуг і соціального захисту	34
2.3. Напрямок 3. Демократичне врядування, верховенство права і громадська участь	40
2.4. Напрямок 4. Безпека громадян, соціальна єдність і відновлення з особливим акцентом на Сході	45
2.5. Управління ризиками	51
Частина 3.	52
Потреби у ресурсах і мобілізація ресурсів	
Частина 4.	56
Реалізація Рамкової програми партнерства	
4.1. Чітка взаємодія та узгодженість	57
4.2. Управління та підзвітність	57
Частина 5.	62
Моніторинг, звітність і оцінка	
Частина 6.	66
Чітка взаємодія та узгодженість у галузі комунікації	
Додаток А. Матриця результатів	69
Додаток Б. Узгодження результатів і теорії змін	80
Додаток В. Основні Угоди	81

Абревіатури

АРТ	Антиретровірусна терапія
ВІЛ	Вірус імунодефіциту людини
ВПО	Внутрішньо переміщені особи
ЄС	Європейський Союз
ЛЖВ	Люди, що живуть з ВІЛ
ООН	Організація Об'єднаних Націй
РБ ООН	Рада Безпеки ООН
РПП	Рамкова програма партнерства
СНІД	Синдром набутого імунодефіциту
ЦСР	Цілі Сталого Розвитку

Група установ ООН в Україні складається з представництв та офісів фондів, програм і спеціалізованих установ ООН у країні, включаючи нерезидентів, проектні агенції та представництво Бреттон Вудських установ.

Спеціалізовані установи, фонди та програми ООН, акредитовані в Україні:

ВООЗ	Всесвітня організація охорони здоров'я
ВПП	Всесвітня продовольча програма
МВФ	Міжнародний валютний фонд
МОМ	Міжнародна організація з міграції
МОП	Міжнародна організація праці
ММПЛУ	Моніторингова місія з прав людини в Україні
УВКПЛ ООН	Управління Верховного комісара ООН із прав людини
ООН Жінки	Структура ООН з питань гендерної рівності та розширення прав і можливостей жінок
ПРООН	Програма розвитку ООН
СБ	Світовий банк
УВКБ ООН	Управління Верховного комісара ООН у справах біженців
УКГП	Управління ООН з координації гуманітарних питань
ФАО	Продовольча та сільськогосподарська організація ООН
ЮНЕЙДС	Об'єднана програма ООН з ВІЛ/СНІДу
ЮНІСЕФ	Дитячий фонд ООН
ЮНОПС	Управління ООН з обслуговування проєктів
ЮНФПА	Фонд народонаселення ООН

Установи, фонди та програми ООН, що не мають представницького офісу, але впроваджують програми в Україні:

ЄЕК ООН	Європейська економічна комісія ООН
МАГАТЕ	Міжнародне агентство з атомної енергетики
УНЗ ООН	Управління ООН з наркотиків та злочинності
ВООН	Програма Волонтери ООН
ЮНЕП	Програма ООН з навколишнього середовища
ЮНЕСКО	ООН з питань освіти, науки та культури
ЮНІДО	ООН з промислового розвитку

Вступ

Рамкова програма партнерства між Урядом України та ООН (РПП)¹ – це загальна стратегічна програма партнерства між Урядом України й установами, фондами та програмами системи Організації Об'єднаних Націй на період 2018–2022 рр. РПП була сформульована за участю Уряду, Організації Об'єднаних Націй в Україні, громадянського суспільства та інших зацікавлених сторін і підтверджує відданість усіх партнерів підтримці порядку денного сталого розвитку до 2030 року у сферах, що відповідають національним пріоритетам розвитку.

Програмою визначено чотири напрями партнерства:

1. Стале економічне зростання, навколишнє середовище і зайнятість
2. Рівний доступ до якісних та інклюзивних послуг і соціального захисту
3. Демократичне врядування, верховенство права і громадська участь
4. Безпека громадян, соціальна єдність і відновлення з особливим акцентом на Сході

Очікувані результати, визначені за цими напрямами, відповідають проблемам національного розвитку і базуються на порівняльних перевагах, можливостях і ресурсах ООН. Відповідно до цих напрямів,

Група установ ООН в Україні підтримуватиме Уряд України у досягненні глобальних та національних Цілей Сталого Розвитку з особливим акцентом на національних та регіональних пріоритетах, визначених для України. Це, зокрема, Ціль 3 (Міцне здоров'я і благополуччя), Ціль 8 (Гідна праця та економічне зростання) та Ціль 16 (Мир, справедливість та сильні інститути). Розробка Рамкової програми розрахована на досягнення ЦСР.

Завдяки особливому акценту на народі України, Рамкова програма об'єднує зусилля установ ООН і партнерів з метою вирішення структурних проблем бідності, нерівності та вразливості, а також покращення узгодженості між гуманітарними програмами, програмами відновлення та розвитку для отримання максимального ефекту досягнення стратегічних пріоритетів. Рамкова програма приділяє особливу увагу потребам і очікуванням більшості уразливих та маргіналізованих груп населення в Україні. Цей підхід базується на концепції ЦСР².

Рамкова програма партнерства стане основою зусиль ООН з надання допомоги країні для виконання своїх зобов'язань у галузі прав людини, а також сприяння Уряду України щодо підвищення його відповідальності за процес розвитку і належного реагування на потреби всіх громадян України, що є основою для побудови інклюзивного, мирного та процвітаючого суспільства. ЦСР та національна стратегія розвитку

¹ Розроблена відповідно до вимог Керівних принципів розробки Рамкових програм допомоги ООН з розвитку - United Nations Development Assistance Framework Guidance, 2017, UNDG <https://undg.org/document/2017-undaf-guidance/>

² Transforming our world: The 2030 Agenda for Sustainable Development, UN General Assembly Resolution, 21 October, 2015, A/RES/70/1. Par 4.

слугуватимуть просуванню ідей прав людини та гендерної рівності в рамках гуманітарних програм та програм розвитку установ ООН, що будуть дпроваджені у тісній співпраці з Урядом та іншими зацікавленими сторонами, керуючись відповідними резолюціями Ради Безпеки ООН та Генеральної Асамблеї ООН³.

Керуючись основними програмними принципами прав людини, гендерної рівності та розширення прав і можливостей жінок, сталості, стійкості та підзвітності, ООН підтримуватиме реформу децентралізації, а також просуватиме ідею більшої підзвітності та розвитку динамічнішого та рівного партнерства між Урядом, громадянським суспільством та приватним підприємництвом. Група установ ООН в Україні буде співпрацювати з Урядом та партнерами з метою підсилення системи соціального захисту та покращення доступу до якісних громадських послуг, гідного життя та зайнятості для всіх громадян України, звертаючи особливу увагу на найбільш уразливі категорії населення. Крім того, ООН сприятиме створенню умов для реформ та сталого розвитку країни шляхом надання досвіду та покращенню доступу до найкращих глобальних та регіональних практик. ООН підтримуватиме розробку даних щодо прав людини та гендерної рівності в ключових тематичних сферах з метою підсилення підзвітності державних установ перед носіями прав, а також розширення прав і можливостей тих, хто залишився або ризикує залишитися поза увагою, для відстежування прогресу, соціальної політики та контролю відповідальності носіїв обов'язків.

Рамкова програма реалізовуватиметься

Групою установ ООН спільно з Урядом України, забезпечуючи синергізм та програмну узгодженість з національними процесами та пріоритетами. Для посилення партнерства між Урядом та Організацією Об'єднаних Націй в Україні буде запроваджена координаційна структура, яка включає Керівний комітет високого рівня РПП та чотири групи за напрямками (кінцевими результатами). Спільні рамкові результати та план моніторингу й оцінки забезпечать структуру для побудови взаємної підзвітності та причетності до результатів.

Уряд України і система ООН в Україні погодилися працювати в рамках РПП у дусі співробітництва, поваги і прозорості та з кінцевою метою зробити внесок у добробут всього народу України та її процвітання.

³ Включаючи резолюцію A/RES/68/262 та A/RES/71/205

Декларація зобов'язань

Уряд України та Організація Об'єднаних Націй зобов'язуються працювати разом аби забезпечити тривалий внесок щодо прав людини та розвитку відповідно до національних пріоритетів, а також поліпшити умови життя всього населення України, особливо його найбільш вразливих та незахищених верств. На основі результатів, досягнутих у ході реалізації Рамкової програми партнерства Уряду України – ООН 2012–2016 рр, Уряд України та система ООН продовжуватимуть працювати заради реалізації першочергових завдань розвитку, досягнення Цілей Сталого Розвитку, викладених у порядку денному сталого розвитку на період до 2030 року, а також виконання міжнародних зобов'язань України в галузі прав людини та програми реформ, пов'язаних з процесом асоціації України та ЄС.

Рамкова програма партнерства між Урядом України та Організацією Об'єднаних Націй на 2018–2022 роки (РПП) є документом середньострокового стратегічного планування. У РПП викладено колективне бачення та відповідь системи ООН на пріоритети й завдання національного розвитку України, які мають бути реалізовані у партнерстві з Урядом України та у тісній співпраці з між-

народними й національними партнерами та громадянським суспільством упродовж вказаного періоду часу.

Стратегічний напрям та бачення РПП узгоджуються з національними пріоритетами розвитку та потребами країни. Рамкова програма є основою взаємної підзвітності між Урядом України та Організацією Об'єднаних Націй у чотирьох тематичних сферах:

1. Стале економічне зростання, навколишнє середовище і зайнятість.
2. Рівний доступ до якісних та інклюзивних послуг і соціального захисту.
3. Демократичне врядування, верховенство права і громадська участь.
4. Безпека громадян, соціальна єдність і відновлення з особливим акцентом на Сході.

Вчинено у м. Київ 30 листопада 2017 року у двох примірниках, українською та англійською мовами кожний, при цьому обидва тексти є автентичними.

Степан Кубів

Перший віце-прем'єр-міністр України –
Міністр економічного розвитку і торгівлі

Ніл Вокер

Координатор системи ООН в Україні

Підписуючи цю Рамкову програму, сторони-учасниці схвалюють її та наголошують на своїй спільній відданості справі досягнення поставлених у ній цілей.

Яцек Цукровскі

Голова Регіонального офісу ЮНІДО
Європи та Центральної Азії

Раймунд Йеле

Регіональний координатор
стратегічних програм FAO

Томас Вайсс

Голова Місії МОМ в Україні

Яцек Тишко

Директор ЮНЕЙДС в Україні

Каспар Пік

Представник Фонду Народонаселення ООН
в Україні та Директор по Білорусі

Джованна Барберіс

Голова Представництва ЮНІСЕФ в Україні

Армен Чобанян

Голова Офісу ЮНОПС в Україні,
Регіональний офіс Європи та країн СНД

Пабло Матеу

Представник УВКБ ООН в Україні

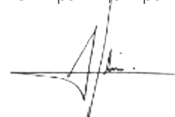
Дорте Еллекхаммер

Представник та директор ВПП ООН в Україні

Маркус Пілгрім

Директор Групи технічної підтримки з питань гідної праці
Регіонального Бюро МОП країн Центральної та Східної Європи

Янтomas Хімстра

Директор ПРООН в Україні

Фіона Фрейзер

Голова Моніторингової Місії з прав людини в Україні,
УВКПЛ ООН

Ніл Вокер

Координатор системи ООН
(від імені Програми Волонтери ООН)

Ян Дусік

Директор офісу Європи ЮНЕП

Анастасія Дівінська

Голова офісу ООН Жінки в Україні

Жужана Якаб

Директор Європейського регіонального бюро ВООЗ

Кетрін Хосвелл

Відділ програмного менеджменту ЄЕК ООН

Частина 1

РПП 2018-2022 –
новий етап співробітництва
України та ООН

1.1. Україна у контексті розвитку

Україна є країною з середнім рівнем доходів. Її валовий внутрішній продукт на одну особу населення у 2015 році склав 2115 дол. США⁴. Демографічна ситуація в Україні характеризується рівнем народжуваності, нижчим за необхідний для відтворення населення, високою смертністю (особливо серед чоловіків працездатного віку). Старіюче населення, за прогнозами, формуватиме обличчя українського суспільства у наступні десятиріччя. У 2016 році загальний коефіцієнт демографічного навантаження в Україні дорівнював 452 особи молодше і старше працездатного віку на 1000 осіб працездатного віку. Наразі цей показник не найгірший, але той факт, що він зростатиме і, за прогнозами, сягне 531 у 2030 році та 721 у 2050 році⁵, викликає занепокоєння.

Згідно з Індексом людського розвитку, Україна вважається країною з високим рівнем людського розвитку. Індекс людського розвитку України (0,743 у 2016 році) зростає з початку 2000-х років, завдяки чому вона посідає 84-ту сходинку серед країн світу (ПРООН 2016). За Індексом гендерної нерівності ООН (0,284) Україна піднялась у рейтингу значно вище (55 місце у 2016 році), що свідчить про певні гендерні переваги людського розвитку. Найбільший позитивний вплив на обидва індекси справляє високий рівень освіти населення.

За Індексом сприйняття корупції, який розраховує організація Transparency International, у 2016 році Україна посіла 131-ше місце зі 176-ти країн світу, що є незначним покращенням (на 3 бали щодо 2014 року). За оцінкою Transparency International, від 30 до 50 відсотків українців стикалися з корупцією в урядових органах. У 2013–2014 роках у сто-

лиці України Києві та інших містах пройшли масштабні демонстрації, учасники яких вимагали припинити хронічну корупцію та закликали дотримуватися європейських стандартів демократичного врядування. Протести стали відображенням, перш за все, глибокого незадоволення системою, що сприймалась як корумпована і невідповідна, зі слабкими інститутами верховенства права та судовою владою, яка не була ані незалежною, ані здатною забезпечити належну правову процедуру і також вважалась вкрай корумпованою⁶.

Драматичні та бурхливі події останніх трьох років призвели до кризи безпрецедентного масштабу, подібної до якої Україна досі не знала за часи незалежності. Ця криза спричинила стрімкі політичні, соціальні й економічні зміни у країні. Разом з тим ці події також відкрили можливості для реформ. «Революція гідності», по суті, прискорила зміну влади. У травні 2014 року Петро Порошенко переміг на виборах Президента з програмою, орієнтованою на реформи та мир, а за місяць Україна підписала Угоду про асоціацію з Європейським Союзом.

Триваючий конфлікт справив серйозний вплив на національну економіку та соціальний капітал. За даними Моніторингової місії ООН з прав людини, загальна кількість людських жертв за період із середини квітня 2014 року до 15 жовтня 2016 року склала 32 252 особи, включаючи 9 688 вбитих та 22 564 постраждалих. Гендерно зумовлене насильство та торгівля людьми залишаються серйозними проблемами, поглибленими конфліктом. Через гендерну нерівність, дискримінацію та жорсткі стереотипи конфлікт та його наслідки непропорційно вражають жінок (74 відсо-

⁴ <http://data.worldbank.org/indicator/NY.GDP.PCAP.CD>

⁵ <http://www.worldbank.org/en/country/ukraine/publication/ukraine-economic-update-fall-2016>

⁶ Доповідь Верховного Комісара ООН з прав людини щодо ситуації з правами людини в Україні. Рада ООН з прав людини, Женева. 2014.

тки постраждалих). Безпосереднім наслідком конфлікту стало переселення сотень тисяч осіб і сімей, у результаті чого станом на серпень 2017 року 1 586 439 осіб отримали статус внутрішньо переміщених (ВПО)⁷ в Україні. Фінансове і соціальне навантаження, пов'язане з підтримкою такої великої кількості ВПО, ще більше ускладнило завдання, що постали перед владою та громадами в усіх сферах, – від забезпечення засобів до існування до охорони здоров'я й освіти.

Україна займає друге місце у Східній Європі за показником поширеності ВІЛ-інфекції, на неї припадає 8 відсотків нових випадків інфікування, 25 відсотків смертей від СНІДу та 19 відсотків людей, що живуть з ВІЛ (ЛЖВ) у Східній Європі та Центральній Азії. Серед приблизно 220 000 ВІЛ-інфікованих в Україні щорічно реєструється 3500 випадків смерті через СНІД і 20 000 нових випадків ВІЛ-інфекції, серед яких 70 відсотків складають випадки інфікування статевим шляхом. Україна несе важкий тягар туберкульозу (2-й за величиною показник у Європі) і займає 4 місце за поширеністю мультирезистентного туберкульозу. Уразливість в українському гуманітарному контексті загострюється тим, що конфлікт відбувається на територіях, найбільш уражених ВІЛ-інфекцією та туберкульозом⁸. Станом на 1 січня 2017 року в Україні було зареєстровано понад 130 000 ЛЖВ⁹, серед яких 57 відсотків – чоловіки та 43 відсотки – жінки¹⁰. З них 25 відсотків (33 000 осіб) живуть у Донецькій та Луганській областях. Половина з цих 33 000 ЛЖВ та 60 відсотків ЛЖВ на антиретровірусній терапії у цих регіонах залишаються на території, не підконтрольній уряду.¹¹

Очікувана тривалість життя при народженні в Україні становить 76 років для жінок та 66 років для чоловіків та збільшилась з 2004

року на 3 три роки для жінок та на 4 роки для чоловіків.¹² Неінфекційні захворювання складають 90 відсотків причин смертей, при цьому серцево-судинні захворювання є головною причиною 68 відсотків смертей, рак – 13 відсотків, травми – 5 відсотків (Глобальна обсерваторія охорони здоров'я ВООЗ). Передчасна смерть або життя з неінфекційними захворюваннями чи з захворюваннями, що призводять до інвалідності, мають соціально-економічні наслідки та формують подвійне навантаження на сталий соціальний та економічний розвиток.

Конфлікт став причиною безпрецедентних проблем щодо дотримання прав дітей на всій території України, але особливо – у районах, що від нього постраждали. Більшість із завдань, задекларованих у Цілях Розвитку Тисячоліття у сфері гендерної рівності, не виконано повною мірою через брак політичної волі та неефективну політику. Серед головних гендерних розривів слід зазначити такі: низький рівень представництва жінок у політичному житті та їхньої участі у прийнятті рішень; розрив у оплаті праці та численні обмеження щодо реалізації можливостей у сфері підприємництва; нерівність у зайнятості та стійкі гендерні стереотипи.

Сміливі реформи 2014–2015 років року допомогли зміцнити довіру й забезпечити певне зростання в економіці. Однак, згідно з даними Світового банку¹³, істотне відновлення і зростання поки що відбувається лише у певних секторах. Ризики для прогнозування економічного зростання залишаються досить значними: це, зокрема, ескалація конфлікту, подальше погіршення зовнішньої кон'юнктури і труднощі з проведенням реформ у складному політичному середовищі. З огляду на помірне економічне зростання прогнозується, що бідність буде поступово

⁷ Міністерство соціальної політики <http://www.msp.gov.ua/news/13732.html>

⁸ УЦКС/Міністерство охорони здоров'я України (2016). Інформаційний бюлетень № 44, 45 (ВІЛ-інфекція в Україні).

⁹ Епідемічна ситуація з ВІЛ-інфекції в Україні станом на 01.01.2017 р. (без урахування даних частини території проведення антитерористичної операції та АР Крим) <http://phc.org.ua/uploads/documents/83da57/582407606b6036307d75611eb87a32e2.pdf>

¹⁰ УЦКС/Міністерство охорони здоров'я України (2016). Інформаційний бюлетень № 45 (ВІЛ-інфекція в Україні). ДУ «Центр громадського здоров'я МОЗ України»

¹¹ Засідання Національної ради з питань протидії туберкульозу та ВІЛ-інфекції/СНІДу, 16.06.2016. Презентація УЦКС.

¹² База даних «Здоров'я для всіх» ВООЗ / Європа, 2014.

¹³ За даними Світового банку станом на вересень 2016 р.

0,743

Індекс людського розвитку
України у 2016 році

0,284

Індекс гендерної нерівності ООН
в Україні у 2016 році

За індексом сприйняття корупції, який розраховує організація Transparency International, у 2016 році Україна посіла

131 місце
зі 176 країн світу

Україна є країною
з середнім рівнем
доходів.

2115

дол. США

Валовий внутрішній продукт
на одну особу населення
у 2015 році

Уповільнення інфляції сприяє
певному відновленню реальної
заробітної плати у певних секторах.

Тривалий конфлікт справив
серйозний вплив на
національну економіку та
соціальний капітал.

32 252

особи

загальна кількість людських жертв
за період із середини квітня 2014
року до 15 жовтня 2016 року

1 586 439

осіб

отримали статус ВПО
станом на серпень 2017 року

Уразливість в українському гуманітарному контексті
загострюється тим, що конфлікт відбувається на територіях,
найбільш уражених ВІЛ-інфекцією та туберкульозом

2 місце

у східній Європі за показником
поширеності ВІЛ-інфекції

4 місце

у світі за поширеністю мульти-
резистентного туберкульозу

25%

33 000 осіб ЛЖВ живуть у
Донецькій та Луганській областях

скорочуватися, але залишатиметься високою аж до 2018 року¹⁴.

Уповільнення інфляції сприяє певному відновленню реальної заробітної плати у певних секторах. На домогосподарства також вплинуло підвищення цін на енергоносії у 2015 році, хоча цей вплив і був частково пом'якшений завдяки новій програмі субсидій на комунальні послуги, що надаються залежно від матеріального становища. Станом на кінець 2015 року рівень безробіття виріс до 9,1 відсотка порівняно з 7,2 відсотками наприкінці 2013 року.

Контекст розвитку в Україні характеризується значною залежністю від імпорتنих нафти і газу та низькими рівнями власного видобутку цієї сировини. Попри певний прогрес у зменшенні енергоємності, підвищенні енергоефективності та розширенні використання відновлюваних енергоносіїв, нагальними залишаються потреби у вдосконаленні відповідної нормативно-правової бази щодо енергоефективності та енергетичної безпеки, а також у підвищенні рівня обізнаності й доступу до інформації про енергоефективні технології.

Україна володіє значними природними ресурсами, найцінніші з яких – земля і корисні копалини. Проте у країні відсутній всеохоплюючий механізм управління природними ресурсами, який би забезпечив їх раціональне використання та збереження. Частка природоохоронних територій порівняно з загальною площею території країни зросла, але менше, ніж планувалося. На сході існує ризик виникнення надзвичайних ситуацій у хімічній промисловості через обстріли навколо найбільших запасів хлору для основних установок очищення води, що впливає на якість питної води.

На міжнародній арені Україну було обрано непостійним членом Ради Безпеки ООН на 2016–2017 роки. Україна підтримала Порядок денний сталого розвитку на період до 2030 року, що визначає Цілі Сталого Розвитку. У липні 2016 Україна ратифікувала Паризьку Угоду, прийняту на Конференції з питань зміни клімату в Парижі. У 2003 році Україна ратифікувала Протокол про воду та здоров'я до Конвенції про охорону та використання транскордонних водотоків та міжнародних озер 1992 року.

Україна є учасницею більшості головних договорів ООН у царині прав людини, в тому числі всіх восьми основних конвенцій МОП, відображених у Декларації МОП основних принципів та прав у світі праці. У 2015 році Україна приєдналася до Міжнародної конвенції про захист усіх осіб від насильницьких зникнень, а у 2016 році ратифікувала Факультативний протокол до Конвенції про права дитини щодо процедури повідомлень. Україна дотримується Міжнародних медико-санітарних правил 2005 року та доповідає про всі загрози охороні громадського здоров'я, що становлять міжнародне значення. Цей юридично обов'язковий інструмент має покращити як механізм звітності, так і реагування на всі ризики для здоров'я населення. Водночас Україна не є учасницею Конвенції про захист прав усіх трудящих-мігрантів та членів їх сімей і Факультативного протоколу до Міжнародного пакту про економічні, соціальні та культурні права. Україна пройшла дві перевірки щодо ситуації у сфері прав людини згідно з процедурою Універсального періодичного огляду і видала відкриті запрошення до спеціальних процедур Ради з прав людини ООН. У лютому 2017 року Україна пройшла перевірку за Конвенцією про ліквідацію всіх форм дискримінації щодо жінок.

¹⁴ Світовий банк, від 22 вересня 2016 р.
<http://pubdocs.worldbank.org/en/88201459504749749/Ukraine-Macroeconomic-Update-April-2016-ENG.pdf>,
<http://pubdocs.worldbank.org/en/705541474523591719/WB-Economic-Update-September-2016-en.pdf>

1.2. Національна рамкова програма реформ і ЦСР

З 2014 року програмні документи Верховної Ради, Президента і Уряду України були спрямовані переважно на забезпечення виконання міжнародних зобов'язань за Угодою про асоціацію з ЄС та Програмою Механізму розширеного кредитування МВФ. І хоча перед Україною стоять складні завдання щодо безпеки, стабільності та відновлення, особлива увага приділялася розвитку і впровадженню національних реформ відповідно до міжнародних стандартів.

Угода про асоціацію з Європейським Союзом розглядається як «дорожня карта» реформ, націлених на виконання умов для набуття у кінцевому підсумку членства у ЄС. Уряд ініціював 18 реформ, серед яких конституційна, виборча, судова, реформа системи національної безпеки та оборони, реформи децентралізації, соціальної політики і системи охорони здоров'я. Середньострокові пріоритети Уряду, сформульовані у Плані дій Кабінету Міністрів, складаються з 11 пріоритетів та пунктів діяльності. Національна рада з питань реформ на чолі з Президентом була створена для забезпечення політичного консенсусу у ході реалізації реформ.

Процес формування національних стратегій у нових реаліях України збігся у часі з прийняттям ЦСР та визначенням їх пріоритетності у національному порядку денному реформ. Міністерство економічного розвитку і торгівлі за дорученням Уряду України у партнерстві з Організацією Об'єднаних Націй розгорнуло процес загальнонаціональних місцевих консультацій щодо ЦСР, який тривав упродовж 2016 року у Києві та десяти регіонах України. До консультацій було залучено близько 1000 представників влади (національного і місцевого рівнів), наукових установ, громадянського суспільства та установ ООН.

Учасники з усіх регіонів сформулювали надихаючі перспективи необхідних дій за принципом «нікого не залишити осторонь». трьома цілями найвищого пріоритету для України було визначено: Ціль 3 (Гарне здоров'я і добробут), Ціль 8 (Гідна праця та економічне зростання) та Ціль 16 (Мир, справедливість і сильні інституції). Водночас Ціль 9 (Індустріалізація, інновації та інфраструктура) була визначена третьою за пріоритетністю на регіональному рівні.

ЦІЛІ СТАЛОГО РОЗВИТКУ

1.3. Процес розроблення Рамкової програми

Щоб забезпечити національну співучасть і широку підтримку з боку ООН, Уряд України і Система ООН, а також інші партнери були активно задіяні та залучені до консультацій на всіх етапах спільного процесу формування програми для країни. З боку Уряду органом, відповідальним за розроблення РПП, було призначено Міністерство економічного розвитку і торгівлі України. Міністерство організовувало, координувало і забезпечувало участь усіх галузевих міністерств та інших урядових суб'єктів на всіх етапах спільного процесу розроблення програми ООН для України.

Процес розроблення РПП надав ООН можливість розширити діалог з Урядом, а також із громадянським суспільством та іншими партнерами й зацікавленими сторонами щодо реалізації нового Порядку денного в галузі сталого розвитку на період до 2030 року й інтеграції ЦСР у національні плани та програми розвитку. Цей процес також мав велике значення для перегляду набору припущень і ризиків, пов'язаних із досягненням ЦСР та впровадженням нової Рамкової програми партнерства між ООН та Урядом України у політичних, соціальних і економічних обставинах, що змінилися.

Процеси формування РПП відповідали методичним рекомендаціям Групи установ ООН з питань розвитку. Перспективна оцінка, проведена наприкінці 2015 року та на початку

2016 року, дозволила отримати дані про хід виконання РПП на 2012–2017 роки, виявити ключові виклики, опрацювати та проаналізувати отриманий досвід. Згодом, на початку 2016 року, було проведено аналіз по країні. До цього процесу були широко залучені установи ООН, також взяли участь партнери з боку влади та громадянського суспільства. Аналіз по країні здійснювався згідно з підходом, оснований на правах людини, і передбачав поглиблене вивчення проблем у галузі розвитку та структурних причин уразливості й дискримінації в Україні. Результати аналізу та відповідні рекомендації були покладені в основу подальшої аналітичної роботи та визначення пріоритетів у процесі підготовки РПП.

29–30 листопада 2016 року було проведено семінар зі стратегічного планування, мета якого полягала у досягненні консенсусу щодо пріоритетів і проблем розвитку, що мають бути відображені у РПП. Семінар, відкритий Першим віце-прем'єр-міністром – Міністром економічного розвитку та торгівлі України, зібрав понад 150 партнерів від Уряду на рівні міністрів і заступників міністрів та старшого технічного персоналу, а також партнерів із розвитку, народних депутатів, представників громадянського суспільства, наукових установ та установ системи ООН, як тих, що мають офіси в Україні, так і тих, які координують програми з регіональних офісів.

1.4. Результати співробітництва у минулі роки та отриманий досвід

Попередня Рамкова програма партнерства ООН була загальною стратегічною основою для планування операцій ООН у галузі розвитку й надання допомоги на рівні країни на 2012–2016 роки. Термін дії програми партнерства було продовжено на один рік, до грудня 2017 р.

Основні припущення, що лягли в основу Програми партнерства 2012–2016, втратили актуальність через події 2014 року. В 2014–2015 рр., щоб коригувати дії залежно від змін у ситуації в країні, Група установ ООН провела внутрішню дискусію, результатом якої стало погодження та визначення як пріоритетних таких трьох напрямів коротко-, середньо- і довгострокових операцій та програм:

1. гуманітарне реагування, зокрема щодо регіонів, постраждалих від конфлікту, та найбільш уразливих внутрішньо переміщених осіб;
2. відновлення, стабілізація і відбудова на сході України та в інших постраждалих регіонах;
3. довгострокові загальнонаціональні реформи врядування, спрямовані на підтримку і зміцнення соціальної стабільності та демократичного врядування.

Головні результати перспективного оцінювання Рамкової програми партнерства засвідчили доволі істотний прогрес у досягненні запланованих проміжних підсумків щодо більшості кінцевих результатів. Зокре-

ма, була зміцнена на національному рівні спроможність органів влади, громадянського суспільства і неурядових організацій завдяки посиленню взаємодії з партнерами та покращанню технічних можливостей. Проте заплановані кінцеві результати у більшості випадків досягнуті не були; взаємодоповнюваність, співробітництво та взаємодопомога, на які була спрямована програма партнерства, істотно не сприяли посиленню сталості результатів національних програм і проектів окремих установ системи ООН у країні.

Досвід, отриманий у ході реалізації поточного циклу програми, виявився цінним, і Група установ ООН в Україні розпочала процес підготовки нової Рамкової програми партнерства. Під час процесів, що охоплювали локалізацію ЦСР, аналіз по країні та стратегічне визначення пріоритетів, були забезпечені широкі консультації з усіма зацікавленими сторонами. Було досягнуто консенсус щодо чотирьох основних стратегічних напрямів, які стосуються докорінних причин існуючих проблем. Вдалося забезпечити більшу узгодженість і взаємодопомогу, кращу координацію та спільний моніторинг результатів, ефективнішу взаємодію з іншими зацікавленими сторонами, організаціями громадянського суспільства, приватним сектором і науковими колами, а також більшу гнучкість у реагуванні на нові потреби й можливості, що можуть виникати за позитивного розвитку подій у навколишньому контексті країни, зокрема врегулювання конфлікту на сході.

1.5. Переорієнтація та Порівняльна перевага ООН

Виклики у сфері безпеки, політичній, економічній і соціальній сферах, з якими стикається Україна, справляють колосальний вплив на роботу Групи установ системи ООН у країні. Криза, посилення заворушень і нестабільності, а також серйозні виклики щодо розвитку спричинили необхідність залучення фахівців зі світовим досвідом і відповідними знаннями у сферах, де ООН має найбільшу порівняльну перевагу, а саме:

- ООН в Україні може бути неупередженим організатором діалогу влади, бізнесу та зацікавлених сторін громадянського суспільства. ООН працює з зацікавленими сторонами на всіх рівнях: міжнародному, національному, регіональному, місцевому і в змозі будувати потужні партнерства. «Нейтралітет» та «об'єктивність» ООН можуть бути використані для посилення координаційної ролі установ ООН у створенні платформ для переговорів між різними урядовими й неурядовими діячами, особливо щодо ситуації у східній частині України.
- Система ООН є одним із промоутерів глобальних цінностей, координатором конкретних благодійних ініціатив, лідером гуманітарних та ранніх відновлювальних заходів, поважним провайдером спеціалізованих послуг та «нішевим» постачальником технічної допомоги у сфері та питання, де існують прогалини й національні особливості.
- ООН є вартовим міжнародних договорів та глобальної нормативної програми. ООН вміє застосовувати інструменти захисту прав людини, гендерної рівності та підходу, ґрунтованому на правах людини, для посилення реалізації прав носіїв прав та акцентуванні на зобов'язаннях носіїв обов'язків.
- Система ООН відіграє найважливішу роль у забезпеченні належного відображення гендерної проблематики в національних гуманітарних процесах, процесах відновлювання та розвитку, а також несе відповідальність за всебічну оперативну діяльність щодо гендерної рівності на національному рівні. Для досягнення гендерної рівності та ліквідації всіх форм дискримінації ООН застосовує двосторонню стратегію – охоплення гендерної проблематики та розширення прав і можливостей жінок;
- ООН використовує міжнародну технічну експертизу та має доступ до найкращих практик, напрацьованих в усьому світі. Установи ООН мають особливу компетенцію та довіру в Україні. Вони можуть сприяти поширенню стандартів та досвіду, затверджених міжнародним консенсусом експертів;
- ООН має сильний координаційний та оперативний мандат на підтримку процесу впровадження ЦСР.

Пропозиції Уряду щодо ширшого залучення ООН до національних програм, зосереджені на технічній допомозі й фінансовій підтримці з метою оцінки та планування пріоритетних заходів із відновлення і ребудови миру в постраждалих від конфлікту

регіонах сходу України. Це передбачає розширення масштабів присутності ООН для реагування на гуманітарні потреби та потреби щодо відновлення. Зусилля ООН в цьому напрямку будуть керуватися відповідними резолюціями Ради Безпеки ООН та Генеральної Асамблеї ООН, зокрема A/RES/68/262 та A/RES/71/205.

Головне завдання, яке має розв'язувати ООН, полягає у сприянні здійсненню ефективних комплексних заходів реагування, які зміцнюють життєздатність країни, підтримують Уряд у визначенні пріоритетів діяльності та забезпечують фінансування,

потрібне для реального збільшення масштабів роботи та посилення впливу в національному контексті. Кінцева оцінка чинної рамкової програми (2012–2017 рр.) показала, що у таких складних умовах, як українські, Група установ ООН повинна ретельно зосередитися на декількох сферах першорядного національного значення. Узгодження ЦСР і національних пріоритетів дозволяє Групі установ ООН посилити свою позицію на основі скоординованої адвокаційної діяльності за наявності можливостей, не використаних великими донорами, а спроможність ООН у країні створює ефективну оперативну платформу¹⁵.

**УПРОВАДЖЕННЯ
НОВОЇ РАМКОВОЇ
ПРОГРАМИ ПАРТНЕРСТВА
БАЗУВАТИМЕТЬСЯ НА
СИЛЬНИХ СТОРОНАХ ООН,
А САМЕ:**

- просування національних Цілей Сталого Розвитку; відстоювання гендерної рівності та повне забезпечення всіх прав людини для жінок і всіх уразливих груп;
- підтримання розробки даних для прийняття науково обґрунтованих рішень у ключових сферах;
- децентралізація та підзвітність влади; багатосекторальні підходи;
- розширення доступу до соціальних послуг, підвищення їх якості;
- розвиток більш динамічного і рівноправного партнерства між владою та національними громадськими групами й міжнародними партнерами.

¹⁵ Україна: аналіз ситуації в країні у рамках підготовки наступної Рамкової програми на 2018–2022 рр.

1.6. Програмні стратегії

«НИКОГО НЕ ЗАЛИШИТИ ОСТОРОНЬ»

34. Пріоритети і стратегії РПП зосереджені на дотриманні прав найбільш знедолених і вразливих груп населення України. Цей підхід оснований на базовій концепції ЦСР – принципі справедливого розвитку для всіх, коли «нікого не залишено осторонь»¹⁶. Цей підхід також лежить в основі зусиль Групи установ ООН, спрямованих на те, щоб допомогти країні виконати її зобов'язання щодо прав людини й дозволити Урядові України посилити свою співпричетність до процесу розвитку та належним чином реагувати на потреби найбільш уразливих груп населення, що є ключовими передумовами розвитку інклюзивних, мирних і процвітаючих суспільств.

Окрім уразливих груп, визначених в аналізі по країні, в розробку Рамкової програми були включені також: люди, що живуть за межею бідності; люди, що живуть у сільській місцевості; жінки; молодь; безробітні; літні люди; населення Донецької і Луганської областей, яке постраждало від конфлікту; діти з уразливих груп, включаючи дітей, що знаходяться в установах інтернатного типу; діти з інвалідністю; діти та підлітки, які перебувають у конфлікті з законом; жертви гендерно зумовленого насильства, в тому числі побутового насильства і торгівлі людьми; люди з інвалідністю; люди, що живуть з ВІЛ (у тому числі люди, що вживають наркотики, працівники комерційного сексу та чоловіки, що мають статеві відносини з чоловіками) чи страждають від неінфекційних захворювань; літні люди, мігранти і ВПО; колишні учасники бойових дій; етнічні меншини. Групи

населення, які зазвичай залишаються поза увагою, включають (у тій чи іншій мірі): жінок, які живуть за межею бідності; жінок старшого віку; жінок з інвалідністю; жінок, які проживають у сільській місцевості; молодих жінок та дівчат, які живуть у районах, уражених конфліктом; етнічні меншини, особливо ромів; та жінок ВПО.

Для задоволення невідкладних потреб і усунення структурних причин уразливості Група установ ООН будуватиме свою роботу на вже існуючих механізмах співробітництва з Урядом України та іншими національними й міжнародними партнерами, а також шукатиме нові рішення й налагоджуватиме нові партнерства задля досягнення національних і глобальних цілей, передбачених Порядком денним на період до 2030 року.

У кожній тематичній сфері разом із зацікавленими сторонами ООН буде сприяти просуванню прав тих, хто «залишився осторонь», і підвищуватиме спроможність та підзвітність держави як основного носія обов'язків з метою систематичного визначення пріоритетних груп та охоплення тих, хто є маргіналізованим, виключеним та потребує найбільшого захисту. Водночас ключовим буде принцип надання повноважень носіям прав із найбільш уразливих груп. РПП буде реалізована на основі спільних та інклюзивних підходів із розширенням можливостей для вказаних груп носіїв прав та підвищенням їх здатності брати активну участь у прийнятті рішень щодо їх недискримінаційного доступу до захисту прав людини.

УЗГОДЖЕНІСТЬ МІЖ ГУМАНІТАРНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ, ДІЯЛЬНІСТЮ З РОЗВИТКУ ТА ЗМІЦНЕННЯМ СОЦІАЛЬНОЇ СТІЙКОСТІ

У РПП на 2018–2022 роки пріоритетами залишаються такі стратегічні цілі, як захист, гуманітарний доступ і необхідність вжиття екстрених рятувальних заходів, а також відновлення джерел засобів до існування та підтримка довготривалих рішень. Підтримка Групою установ ООН зусиль, що докладає

¹⁶ Перетворення нашого світу: Порядок денний у галузі сталого розвитку на період до 2030 року, Резолюція Генеральної Асамблеї ООН, 21 жовтня 2015 р., A/RES/70/1, п. 4.

Уряд України, базуватиметься на порівняльній перевазі ООН щодо досвіду програмної діяльності в умовах конфліктів, на спроможності збирати інформацію та дезагреговані дані про цільові групи, проводити оцінку вразливості, аналізувати конфлікт і оцінювати його потенційний вплив.

ООН сприятиме інтеграції концепції стійкості у національну та регіональні політики розвитку й підтримуватиме нарощування спроможності національних і місцевих органів влади та громад щодо їх швидкого реагування на соціальні та економічні потрясіння, природні загрози, що запобігатиме впливу останніх на сталий розвиток громад, особливо таких, які стикаються з множинними ризиками.

Водночас ООН наголошуватиме на колективних зусиллях таких секторів, як гуманітарна діяльність, відновлення і розвиток, зокрема щодо усунення структурних причин уразливості, дискримінації та бідності. ООН зосереджуватиме увагу на захисті людей, які перебувають під загрозою, в тому числі переміщеного населення й такого, що зазнає найбільш імовірної загрози через зміну клімату та стихійні лиха, які включатимуть як довгострокову перспективу в гуманітарну роботу, так і проблеми вразливості та ризику в роботі з розвитку. Узгодженість у

ПРАВА ЛЮДИНИ

Україна стоїть перед безпрецедентними викликами, які впливають на забезпечення прав та основоположних свобод людини. Коріння цих проблем – у застарілих системних недоліках, які не усувалися, насамперед, слабе верховенство права і повсюдна корупція, а також у пов'язаних із конфліктом порушеннях прав людини й міжнародного гуманітарного права. Загострення соціально-економічних протиріч у країні та необхідність підтримувати велику кількість переміщених осіб посилили тиск на українську систему реагування на порушення прав людини та вплинули на всіх надавачів послуг, які працюють над забезпеченням со-

протидії окресленим викликам буде забезпечена шляхом створення оперативних механізмів, які об'єднують довгострокову перспективу у гуманітарній діяльності з питаннями уразливості та ризику у діяльності з розвитку. У цьому контексті ООН володіє конкретним досвідом і знаннями у сфері визначення синергетичного ефекту від реалізації гуманітарних програм і програм із розвитку в постраждалих від конфлікту районах, набутими у ході реалізації попередньої рамкової програми.

Крім того, підтримка широкого впровадження Порядку денного сталого розвитку на період до 2030 року в національній процес планування, вже привела до спільного бачення (див. рис. 1), згідно з яким нова РПП має впроваджуватись у більш стратегічний, узгоджений та відповідальний спосіб у дусі принципів Групи розвитку ООН¹⁷. Комплексний підхід до спільної роботи над програмами буде заохочуватися на основі чотирьох взаємопов'язаних програмних стратегій, які створять засади посередництва у гуманітарному кластері, кластері з питань відновлення і кластері з питань розвитку, за принципом «нікого не залишити осторонь» та за підходом, що базується на правах людини, гендерній рівності й розширенні прав і можливостей, а також підзвітності.

ціальних і економічних прав, особливо прав деяких уразливих категорій, які до конфлікту були витіснені на узбіччя життя та зазнали соціального відчуження.

ООН підтримує Україну у виконанні її зобов'язань за Статутом ООН і міжнародними договорами у царині прав людини. Мета полягає у забезпеченні ефективної інтеграції міжнародних норм і стандартів щодо прав людини у процеси, політику, програми та діяльність держави на всіх рівнях.

У РПП великою мірою враховані результати поглибленого оцінювання за підходом, що

¹⁷ Група ООН з розвитку, 2016 р., «Спільна діяльність Групи розвитку ООН на підтримку Порядку денного у галузі розвитку на період до 2030 року», записка для обговорення

ОРГАНІЗАЦІЯ ОБ'ЄДНАНИХ НАЦІЙ В УКРАЇНІ: СЛУГУЄМО КОРОТКО- І ДОВГОСТРОКОВИМ ІНТЕРЕСАМ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ

Гуманітарне реагування: невідкладне рятування життів

- Гуманітарне реагування зосереджено на сході;
- Робота з всіма суб'єктами

Раннє відновлення: подолання труднощів

- Програма відновлення, стабілізації та відбудови для сходу та сусідніх регіонів;
- Зв'язок між гуманітарною діяльністю та загальнонаціональним примиренням + сталий розвиток

Розвиток: сталі джерела засобів до існування ефективні інституції

- Довгострокова загальнонаціональна підтримка сталого розвитку;
- Економіка, охорона навколишнього середовища, врядування, розбудова спроможності, інституції

- У кожного напрямку свій горизонт планування
- Кожний напрям орієнтований на різні категорії населення
- Кожний напрям очолюють спеціалізовані агентства
- У кожного напрямку різні джерела фінансування

ЧАС

ДОСЯГНЕННЯ РІЗНИХ ЦІЛЕЙ, АЛЕ ДОПОВНЮЮЧИ ОДНЕ ОДНОГО

КООРДИНАЦІЯ ЗАДЛЯ СУМІСНОСТІ ТА ЕФЕКТИВНОГО ВИКОРИСТАННЯ РЕСУРСІВ

ВИКОРИСТАННЯ УРЯДОВИХ СИСТЕМ,
З ВІДПОВІДНИМ РІВНЕМ І УРЯДОВИМ ВІДОМСТВОМ У КЕРІВНІЙ РОЛІ

оснований на правах людини. У сферах національних пріоритетів було визначено та проаналізовано проблеми за вказаним підходом відповідно до його базових принципів¹⁸ і з чіткою орієнтацією на інтереси й потреби людей, зокрема з акцентом на потребах осіб, які зазнають найбільшої дискримінації та відчуження.

Цілі Сталого Розвитку і Національна стратегія у сфері прав людини утворюватимуть рамки для широкого впровадження підходу, ґрунтованого на правах людини, у гуманітарну діяльність і діяльність з розвитку, а також у моніторинг і висвітлення прогресу, досягнутого Урядом України у захисті прав людини з

належним реагуванням на потреби найбільш уразливих категорій населення. Основний акцент у роботі ООН у 2018–2022 роках буде зроблено на комплексній підтримці формування даних, необхідних для забезпечення підзвітності щодо прав людини. Особлива увага приділятиметься найбільш уразливим категоріям населення, зокрема особам, постраждалим від конфлікту на сході країни. У зв'язку з цим Моніторингова місія з прав людини в Україні продовжуватиме надавати експертну допомогу для підтримання реалізації РПП згідно з Планом дій Генерального секретаря ООН «Права людини понад усе»¹⁹.

ГЕНДЕРНА РІВНІСТЬ І РОЗШИРЕННЯ ПРАВ ТА МОЖЛИВОСТЕЙ ЖІНОК

ООН підтримує партнерство з Урядом України, парламентом, Уповноваженим Верховної Ради з прав людини і громадянським суспільством у сприянні гендерній рівності та дотриманню прав жінок. Установи ООН надавали стратегічну і технічну підтримку в розробленні державних програм і законодавства, розбудові навичок і знань щодо врахування аспекту гендерної рівності в національних та місцевих планах і бюджетах, а також у запобіганні гендерно зумовленому насильству і реагуванні на нього та в інших сферах.

Україна стикається зі значною кількістю проблем, що негативно впливають на забезпечення рівних можливостей і прав для жінок загалом, і зокрема тих, кому загрожує комплексна дискримінація. Причинами цього можуть бути стереотипи та глибокі системні прогалини, які не були подолані, в тому числі слабке верховенство закону, низька спроможність інституційного механізму за-

безпечення гендерної рівності та відсутність політичної волі.

Ситуації з гендерною рівністю не приділяється достатньо уваги в амбітній національній програмі реформ. Жінки залишаються недостатньо представленими у Парламенті, де їх кількість складає лише 12,3 відсотки²⁰. Низькою є представленість жінок і у виконавчій владі: у Кабінеті Міністрів їх 12 відсотків²¹ і 36,9 відсотка – серед державних службовців вищого рівня²². Гендерна нерівність економічних можливостей, а також дискримінація при прийомі на роботу і на роботі обмежують доступ жінок до працевлаштування, рівних доходів та кар'єрного просування. Всебічні, достовірні та порівнянні дані про гендерно зумовлене насильство, включаючи насильство в родині, наразі значною мірою недоступні. Національним інститутам бракує методології для систематичного збирання даних. Конвенція Ради Європи про запобігання насильству стосовно жінок і домашньому

¹⁸ До цих принципів належать: універсальність і невідчужуваність; неподільність; взаємозалежність і взаємопов'язаність; недискримінація і рівність; участь і залучення; підзвітність і верховенство закону. Цитується за Групою розвитку (2003). Підхід до співробітництва в цілях розвитку, заснований на правах людини.

¹⁹ <https://undg.org/home/guidance-policies/country-programming-principles/human-rights/rights-up-front-initiative/>

²⁰ Вебсайт Верховної Ради України, http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/site2/p_deputat_list

²¹ Вебсайт Кабінету Міністрів України, http://www.kmu.gov.ua/control/uk/publish/officialcategory?cat_id=247077361

²² Дані Державної служби статистики України, <http://www.ukrstat.gov.ua/>

насильству та боротьбу з цими явищами (Стамбульська Конвенція), підписана Україною у 2011 році, наразі не ратифікована, що затримує створення необхідних всеосяжних політик та програм для запобігання насильству щодо жінок та боротьби з ним.

Прийняття Урядом Національного плану дій з виконання резолюції Ради Безпеки ООН № 1325 стало гідним кроком у напрямі відображення прав та можливостей жінок, миру та безпеки у реформах та процесах відновлення і розбудови миру. Проте фактична реалізація цих завдань потребує посилення механізмів міжсекторальної координації, моніторингу і нагляду, а також зміцнення спроможності профільних міністерств і місцевих органів влади. Це також вимагає більш ефективного узгодження вищезгаданого плану дій з поточними реформами. Потребує зміцнення – як щодо кадрових ресурсів, так і у системному плані – спроможність Уряду всебічно враховувати гендерний аспект як наскрізний фактор у стратегічному плануванні та державних реформах, забезпечувати ефективне дотримання політики та законодавства на всіх рівнях, ефективно надавати гендерно орієнтовані послуги.

ПІДЗВІТНІСТЬ

В Україні, незважаючи на існуючу політику та чинну нормативно-правову базу, що регулюють багато питань, виконання національних та міжнародних зобов'язань залишається нестабільним, а механізми підзвітності та нагляду – слабкими. Серед першопричин можна назвати довгу історію централізованого прийняття рішень, коли громадянське суспільство або окремі громадяни не мали можливості впливати на цей процес. Також бракує спроможності влади формулювати й упроваджувати науково обґрунтовану політику, яка була б орієнтована на права людини та гендерну рівність, а також економічно вигідною.

Загалом потенціал влади (урядових мініс-

трукцій, регіональних та місцевих адміністрацій) обмежений через відсутність підзвітності, недостатнє використання підходу, що базується на результатах, відповідальність, яка зосереджується на процесах замість результатів, централізоване прийняття рішень, низьку заробітну плату для працівників державного сектору, нестабільність їх праці, відсутність просування по службі на основі особистих досягнень, недосконалу систему контролю ефективності праці та корупцію.

ООН продовжуватиме надавати Україні підтримку в додержанні нею своїх зобов'язань щодо гендерної рівності та прав жінок, передбачених міжнародними актами у галузі прав людини, серед яких Конвенція про ліквідацію всіх форм дискримінації щодо жінок, резолюції РБ ООН щодо жінок, миру та безпеки, Пекінська платформа дій, конвенції МОП і Цілі Сталого Розвитку. Керуючись внутрішніми правилами та механізмами підзвітності, зокрема загальною політикою системи ООН щодо гендерної рівності та розширення прав і можливостей жінок, а також користуючись глобальними знаннями й передовою практикою, ООН надаватиме Урядові України політичні рекомендації, забезпечуватиме посилення спроможності та адвокацію через свої програми з гуманітарного реагування, відновлення, розбудови миру та розвитку, продовжить посилення повноважень Парламенту та Омбудсмена з моніторингу прав жінок та гендерної рівності, а також розбудову партнерства з жіночими групами громадянського суспільства.

Забезпечення загальнонаціонального усвідомлення ролі держави як носія обов'язків перед її громадянами, а громадян – як упов-

новажених носіїв прав буде центральним елементом РПП. Також, як очікується, буде заохочуватися взаємна підзвітність Уряду України та ООН за результатами, передбаченими національною стратегією сталого розвитку «Україна – 2020» і ЦСР. Отже, підвищення спроможності державної влади для обґрунтованого формування та впровадження заходів, основаних на результатах, а також моніторингу впливу заходів соціальної політики розглядаються як пріоритетні в усіх тематичних напрямках.

ООН і Уряд України мають довгу історію плідної співпраці у рамках глобальних Цілей Розвитку Тисячоліття (2000–2015 рр.). Крім цього, 33 ключові національні показники розвитку регулярно підлягали моніторингу протягом 15 років, що є корисною відправною точкою для вдосконалення національних систем даних і статистики в контексті Порядку денного на період до 2030 року. Однак відсутність даних для моніторингу ЦСР залишається критичною, що спричинило заклик до збирання необхідних даних та аналізу для спрямування дій.

Конкретні стратегії підтримки Уряду України інтегровані у пріоритетні напрями та кінцеві результати з урахуванням багатоаспектної мети: забезпечити відстежування прогресу у дотриманні міжнародних норм; розбудувати спроможність і покращити процес прийняття науково обґрунтованих рішень за результатами; підвищити прозорість даних і посилити підзвітність перед носіями прав, зокрема перед найбільш нужденними: жінками, ВПО та іншими групами населення, постраждалими від конфлікту на сході, літніми особами, особами з інвалідністю, ВІЛ-інфікованими, молоддю та дітьми.

Доступ до достовірних даних є необхідним для формування політики щодо досягнення фактичних пріоритетів і задоволення реальних потреб. Недостатня підзвітність за пов'язані з конфліктом порушення прав людини та

гуманітарного права і зростання рівня сексуального та гендерно зумовленого насильства створюють додаткові виклики для влади, громадянського суспільства та партнерів із розвитку й гуманітарної діяльності. Має місце нестача якісних даних, даних із дезагрегуванням за статтю та віком і даних про вразливі групи населення, зручних для користувача електронних баз даних, а отже, ретельного аналізу великих масивів даних (економічних, соціальних, географічних, даних про ресурси та інфраструктуру).

Визнано, що ООН відіграє особливу роль у розробленні рядів даних, що дозволяє ухвалювати науково обґрунтовані рішення і надавати громадянам шляхом адвокаційної роботи з використанням даних, можливість притягнути державні установи до політичної та адміністративної відповідальності за цілим рядом управлінських і обслуговуючих функцій. Новий акцент на децентралізації влади та розширенні прав і можливостей громадян та громадянського суспільства посилив значущість надання громадськості інформації про існуючі проблеми та питання, про ефективність послуг порівняно з іншими надавачами послуг та про підзвітність посадовців за бюджети.

Пріоритетним напрямом у РПП буде забезпечення доступу до даних як для посадовців, так і для громадян із урахуванням тих, хто бідує та кому приділено мало уваги – якщо взагалі приділено – у національній програмі реформ. Це здійснюватиметься з метою підвищення стандартів соціальної відповідальності та забезпечення врахування думки носіїв прав та їх впливу на прийняття рішень за допомогою відкритих систем даних, платформ електронного врядування та інших засобів. Підтримка Уряду України щодо підготовки базового звіту з ЦСР розглядається як значний внесок у посилення підзвітності держави перед громадянами й міжнародною спільнотою, що сприяє ефективності соціальної політики та сталості демократичних реформ.

Частина 2

Стратегічні напрями партнерства

ООН залишається вірною справі забезпечення стратегічної позиції ООН у програмах, спрямованих на розв'язання структурних проблем нерівності та вразливості, на відстоювання прав і необхідності доступу до послуг, у тому числі охорони здоров'я та освіти, і на зміцнення національних координаційних систем та процесів координації гуманітарної діяльності, правозахисних інструментів, адаптації національного законодавства у сферах компетенції установ ООН.

Головні виклики, на які необхідно відповісти за допомогою нової РПП, є такими: низький рівень участі (особливо жінок та молоді) у соціальному, політичному та економічному розвитку та охоплення цими процесами; відсутність доступу до засобів виробництва

для успішного розвитку підприємництва, особливо у сільській місцевості; перешкоджання доступу до правосуддя через корупцію та корисливі інтереси, зокрема ігнорування унікальних потреб дітей; недостатні й недоцільні заходи у програмі формування людського потенціалу для задоволення потреб економічно незахищених людей та найбільш уразливих груп, зокрема дітей, жінок, осіб з інвалідністю, ВПО, людей, які живуть з ВІЛ/СНІД, туберкульозом та неінфекційними захворюваннями, та населення економічно неблагополучних і найбільш постраждалих від конфлікту районів; низький рівень спроможності влади та нестача демократичного врядування, що негативно впливає на захист населення від соціальних потрясінь, економічну кризу та погіршення стану навколишнього середовища.

ООН І УРЯД УКРАЇНИ ПОГОДИЛИ ЧОТИРИ СТРАТЕГІЧНІ ПРІОРИТЕТНІ НАПРЯМИ:

Теорії змін (див. Додаток Б) ілюструють узгодженість зі стратегією сталого розвитку «Україна – 2020», ЦСР, процесом змін та його очікуваними результатами й пояснюють горизонтальний та вертикальний взаємозв'язок між чотирма напрямками. Вони ґрунтуються на тому, що високоякісне врядування, яке охоплює, зокрема, верховенство права, демократичні та підзвітні структури,

викорінення корупції та щире прихильність держави до потреб людей, є передумовою досягнення максимальної безпеки та захисту людей і держави, створення сприятливих умов для постконфліктного відновлення та сталого розвитку.

Забезпечення належного врядування до 2022 року в рамках децентралізації матиме

критично важливе значення для розширення доступу населення до соціального захисту, охорони здоров'я, засобів до існування та демократичної участі, подолання бідності й посилення стійкості людей, громад і держави до економічних і соціальних потрясінь та стихійних лих.

Децентралізовані, всеохоплюючі та демократичні державні структури розширюватимуть участь населення, зокрема жінок та найбільш уразливих категорій, зміцнять довіру та сприятимуть реалізації нового людського капіталу. У свою чергу, населення візьме на себе більшу відповідальність

(у формі «нового договору») за реформи та виступатиме рушієм сталого та всеосяжного економічного розвитку країни, спрямованого на задоволення устремлінь українського народу й досягнення національних і глобальних цілей.

Сильніша економіка і соціальна інтеграція, у свою чергу, позитивно вплинуть на підвищення безпеки і рівня життя всіх громадян України, щоб вони могли розвивати свій потенціал, брати на себе відповідальність за власний добробут і сприяти розбудові нової України – сильної, мирної, згуртованої, яка посяде «гідне місце у світі».

**ВИБІР ПРІОРИТЕТІВ РПП
НА 2018–2022 РОКИ У
ЦІЛОМУ БАЗУЄТЬСЯ НА
ТАКИХ ГЛОБАЛЬНИХ І
НАЦІОНАЛЬНИХ КРИТЕРІЯХ:**

- підтримка національних зусиль із досягнення цілей та орієнтирів як національного, так і глобального характеру (ЦСР) із сильним акцентом на забезпеченні прав людини та гендерної рівності;
- сприяння досягненню національних пріоритетів, зокрема забезпеченню європейської інтеграції в контексті виконання Угоди про асоціацію між Україною та ЄС, урядових стратегій, галузевих і тематичних планів та програм;
- виявлення у процесі консультацій щодо ЦСР потреб та очікувань народу України, зокрема найбільших уразливих груп населення, що підтверджено аналітичною роботою, проведеною Групою установ ООН, наприклад шляхом аналізу по країні, оцінками вразливості тощо;
- оптимальне використання порівняльних переваг ООН (як місцевих, так і глобальних) і узгодження дій партнерів із метою підтримки заходів ООН;
- досвід, набутий у попередньому співробітництві у ході реалізації Рамкової програми партнерства на 2012–2017 роки.

2.1. Напрямок 1. Стале економічне зростання, навколишнє середовище і зайнятість

За цим тематичним напрямом РПП сприяє досягненню трьох кінцевих результатів, зосереджених на таких сферах: удосконалення законодавчого поля для сталого розвитку підприємств, особливо малих та середніх; сприяння зайнятості шляхом інтенсифікації інвестицій і рівного доступу до підприємни-

цтва та працевлаштування для жінок і чоловіків, зокрема з уразливих груп; удосконалення схем фінансування для підтримки розвитку сільського господарства і бізнесу в сільській місцевості; сталий та інклюзивний економічний розвиток, що враховує екологічні вимоги.

ОБҐРУНТУВАННЯ

Економіка України рухається в напрямі повільного відновлення, проте стійких структурних покращень, які б допомогли країні вийти з економічної кризи, досі не забезпечено. Понад 40 відсотків негативного впливу на зростання валового внутрішнього продукту пов'язано із ситуацією у Донецькій та Луганській областях²³. Уряд України визнав за головні проблемні моменти застарілі технології виробництва і надмірне споживання сировини й матеріалів. Серед пріоритетів – необхідність підвищення конкурентоспроможності промисловості та сприяння структурній перебудові.

Істотна частка населення протягом 2014–2015 років збідніла через інфляцію, втрату роботи або розвиток подій на сході України²⁴. Економічний спад уже спричинив зменшення кількості робочих місць і зростання безробіття. У 2016 році рівень безробіття серед жінок віком 15–70 років склав 7,5 відсотки, а серед чоловіків того самого віку – 11,1 відсотки²⁵. Сегрегація за ознакою статі у сфері зайнятості росте в Україні та простежується у всіх професіях та видах економічної діяльності. Незважаючи на чинне законодавство щодо рівної оплати праці²⁶, за останні роки гендерний розрив у за-

робітній платі збільшився. Гендерні відмінності в середній заробітній платі призводять до гендерного розриву у пенсіях. Жінки зайняті більше ніж чоловіки у неоплачуваній праці через традиційне сприйняття репродуктивної ролі та сімейних обов'язків.

Понад 20 років перетворень у секторі сільського господарства не привели до підвищення рівня добробуту сільських мешканців. У сільській місцевості поширені безробіття і бідність; об'єкти матеріально-технічної і соціальної інфраструктури, зокрема системи соціальних послуг і охорони здоров'я, заклади культури, дитячі садки тощо, перебувають у поганому стані; людський капітал, наприклад рівні освіти тощо, не розвивається належним чином. Україна володіє значними національними ресурсами, зокрема землями та корисними копалинами. Невиснажливе використання цих ресурсів вимагає впровадження раціональної практики управління за підходом, орієнтованим на людей. Потреби жінок, що живуть у сільській місцевості, все ще не повною мірою визнані на національному рівні. Положення сільських жінок гірше, ніж сільських чоловіків, а також міських жінок та чоловіків.

²³ http://www.kmu.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=248801311&cat_id=244274130. Звіт про хід і результати виконання Програми діяльності Кабінету Міністрів України у 2015 році.

²⁴ Дослідження впливу соціально-економічних змін на чинники соціальної вразливості дітей в Україні. Київська школа економіки, 2015 р.

²⁵ Державна служба статистики України, <http://www.ukrstat.gov.ua/>

²⁶ Україна ратифікувала Конвенцію про рівне винагородження чоловіків і жінок за працю рівної цінності 1951 р. у 1956

Складні умови життя в сільській місцевості призводять до внутрішньої міграції – особливо молоді – в міста. Згідно з нещодавніми дослідженнями, проведеними МОМ, у 2014–2015 роках чисельність внутрішніх мігрантів в Україні перевищила 1,6 мільйона осіб, досягнувши 9 відсотки економічно активного населення; внутрішня трудова міграція, як очікується, збільшиться ще на 50 відсотків. Крім того, міжнародна трудова міграція також демонструє зростаючу тенденцію з 2006 року і триває наразі. При цьому спостерігалось значне збільшення міграційних потоків у 2010 і 2014 роках у зв'язку з впливом світової економічної кризи на економіку України, а також конфліктом на Сході. Нині близько 700 000 українських громадян працюють за кордоном, а ще 310 000 планують мігрувати. Конфлікт, внутрішнє переселення і погана економічна ситуація в країні є одними з головних чинників для подальшого потенційного збільшення внутрішньої міграції²⁷.

Незважаючи на сприятливу законодавчу базу, можливості підприємництва в Україні суттєво обмежені, насамперед у частині доступу до фінансування та через високі корупційні очікування, що зазначають більшість підприємців. До інших перешкод належать: нестача інформації; відсутність активного залучення та мотивації місцевих органів виконавчої влади щодо створення можливостей та інформування про них; брак освітніх програм і відсутність заохочення підприємництва; системні перешкоди для ведення підприємницької діяльності жінками. Сегрегація за ознакою статі також впливає на структуру підприємництва, як і те, що жіночі фірми в основному працюють у «переважно жіночих» секторах. Жінки і чоловіки мають рівний доступ до фінансування через банківські рахунки, водночас гендерний розрив спостерігається в отриманні банківських кредитів²⁸.

Погіршення стану навколишнього середовища, забруднення повітря і токсичні хімічні речовини, що викидаються в навколишнє се-

редовище, призводять до високої кількості неінфекційних захворювань та іншого погіршення станів здоров'я. Серед професійних ризиків найбільш небезпечною загрозою для здоров'я є використання азбесту. Українське національне законодавство не відповідає європейським нормам і рекомендаціям ВООЗ і МОП. Необхідно реалізовувати інноваційні кроки для гармонізації українського законодавства із законодавством ЄС у цій галузі. Ситуація з екологічною безпекою також погіршується в сільській місцевості. Викиди забруднюючих речовин та діоксиду вуглецю стаціонарними джерелами забруднення атмосферного повітря в сільськогосподарському секторі можна порівняти з такими в гірничодобувній галузі.

Ураховуючи сильну залежність України від імпортованих нафти й газу та низькі рівні власного видобутку цієї сировини, важливо вдосконалити відповідну нормативно-правову базу щодо енергоефективності та енергетичної безпеки, підвищити рівень обізнаності про енергоефективні технології та розширити доступ до цієї інформації. Проте лише вдосконалення законодавчої бази та підвищення обізнаності буде недостатньо, оскільки для впровадження заходів з енергоефективності потрібні навички та нові робочі місця. «Зелена» економіка та / або «зелені» робочі місця допоможуть Україні підвищити загальну продуктивність економіки шляхом зміни моделі виробництва та переходу на екологічні технології.

Стратегія екологічної політики на період до 2020 року і Національний план дій з охорони навколишнього природного середовища на 2016–2020 роки спрямовані на інтеграцію екологічної політики у процес соціально-економічного розвитку з метою забезпечення екологічної безпеки для населення, запровадження екологічно збалансованої системи використання ресурсів і збереження природних екосистем, а також створення більш сприятливих умов для зміцнення співробітництва між ООН і Уряду України в цій сфері.

²⁷ Migration as an Enabler of Development in Ukraine: Study on the nexus between Development and Migration-Related Financial Flows to Ukraine – IOM Mission in Ukraine, 2016 - http://www.iom.org.ua/sites/default/files/iom_migration_as_an_enabler_of_development_in_ukraine.pdf

²⁸ Дослідження Світового Банку щодо гендеру в Україні, 2006 р (World Bank 2006, Ukraine Country Gender Assessment)

ПОРІВНЯЛЬНА ПЕРЕВАГА ООН

За попередньою рамковою програмою ООН зосередилася на сприянні розвитку малих і середніх підприємств. Регіональний підхід показав можливість і спроможність відтворення та розширення масштабів цієї діяльності. ООН провела дуже ефективну роботу з розвитку громад і зменшення бідності сільського населення, тож нова РПП ґрунтуватиметься на підтримці децентралізації, з акцентом на громадських об'єднаннях та підвищенні оперативності надання послуг, згідно з рекомендаціями для роботи ООН підходом, що оснований на правах людини.

ООН також працювала у напрямі заохочення лібералізації торгівлі землею, створення ринку земель сільськогосподарського призначення, ефективного і раціонального землекористування, а також розширення можливостей зайнятості сільського населення. Співробітництво з Урядом України за Угодою про асоціацію між Україною та ЄС і щодо досягнення ЦСР відкриває Групі установ ООН значні можливості для сприяння інтеграції міжнародних

норм, особливо щодо гендерної рівності, у трудове законодавство і гарантії зайнятості.

Що стосується екологічних проблем, то ООН має широкі технічні можливості для усунення деяких із них. ООН є першопрохідцем у заохоченні енергоефективності у світовому масштабі, що дозволяє їй підтримувати Україну в запровадженні передових міжнародних практик і знань та вжитті заходів зі зменшення енергоємності, матеріалоємності та вуглецеємності. Як депозитарій декількох міжнародних договорів у галузі охорони навколишнього середовища ООН має технічний досвід з усіх питань, пов'язаних з енергоефективністю, та надаватиме його Уряду України для виконання зобов'язань у цій галузі. ООН має широкий доступ до передової міжнародної практики управління природними ресурсами й достатній досвід політичної підтримки у цій сфері.

ООН і Уряд України погодилися співпрацювати задля досягнення таких кінцевих результатів:

КІНЦЕВИЙ РЕЗУЛЬТАТ 1.1.

Станом на 2022 рік усі жінки та чоловіки, особливо молоді, отримують переваги справедливого ринку праці, доступу до гідних робочих місць та економічних можливостей

Узгодження з національним порядком денним:

Програма гідної праці МОП для України (2016–2019 рр.), Державна програма забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків (2017–2021 рр.), Стратегія сталого розвитку «Україна-2020», Стратегія подолання бідності (2017–2020 рр.), Єдина комплексна стратегія розвитку сільського господарства та сільських територій на 2015-2020 роки.

Узгодження з ЦСР:

1, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15

Установи-виконавці ООН:

ВПП, ЄЕК ООН, МОП, МОМ, ООН Жінки, ПРООН, ЮНФПА, ЮНІСЕФ, ЮНІДО, ЮНОПС, ФАО

Уразливі групи:

молодь, жінки, особи з інвалідністю, ВПО, мігранти, особи, що мешкають у сільській місцевості, жінки, які зазнають численних форм дискримінації

ООН разом із партнерами працюватиме для сприяння таким змінам у цій сфері:

- створення більш сприятливого законодавчого поля для інвестицій та розвитку сталих підприємств, підприємництва та інноваційної діяльності;
- швидке реагування політики зайнятості, законодавства та інвестицій на потреби жінок і чоловіків з уразливих груп населення;
- зменшення диспропорцій у регіональному розвитку, особливо в сільській місцевості;
- зміцнення спроможності національних установ і регіональних органів влади для сприяння розвитку села та розвитку підприємництва;
- посилення співпраці об'єднань роботодавців і бізнесових асоціацій з Урядом України в розробленні стратегій та заходів, що передбачають створення робочих місць;
- підвищення рівня працевлаштування та доступу до підприємництва;
- економічне розширення прав і рівні стандарти зайнятості чоловіків та жінок, у тому числі з уразливих груп;
- розширення ринку праці та підвищення його інклюзивності, особливо щодо молоді, жінок, ВПО та населення районів, що постраждали від конфлікту.

ООН підтримуватиме перегляд законодавства та нормативних актів і надаватиме рекомендації з розробки політики щодо створення стимулів для розвитку підприємництва та інвестування, що супроводжуються створенням робочих місць. Крім того, ООН працюватиме з Верховною Радою та центральними органами виконавчої влади – партнерами, працівниками та об'єднаннями роботодавців для сприяння створенню правових та інституційних рамок програм, спрямованих на забезпечення гідної праці та усунення перешкод для підприємців. Особлива увага приділятиметься розбудові спроможності цільових міністерств і органів з питань регіонального розвитку щодо розроблення політики, яка сприяє розвитку села, розвитку малих і середніх підприємств, вдосконаленню інфраструктури та інноваційній діяльності, а також політичній підтримці перегляду законодавства цільовими установами. Крім того, ООН буде підтримувати роз-

робку угоди між Урядом, приватним бізнесом та іншими зацікавленими особами щодо полегшення доступу до ринку праці для уразливих груп, таких як молодь, жінки, ВПО тощо. У партнерстві з об'єднаннями роботодавців та бізнесовими асоціаціями ООН проводитиме адвокаційну роботу з метою створення більш безпечного середовища для розвитку бізнесу, наприклад щодо захисту прав підприємств, а також імплементації Концепції сталий підприємств, що стане доречною відправною точкою для ініціатив, пов'язаних із «зеленою» економікою. На місцевому рівні ООН підтримуватиме місцеву, особливо в районах, що зазнали впливу конфлікту, з метою створення можливостей для працевлаштування шляхом відновлення соціальної інфраструктури, розвитку кооперативів, створення бізнесу та нових підприємств.

З метою сприяння створенню робочих місць ООН підтримуватиме цільові міністерства у формуванні інформації про ринок (з дезагрегуванням за статтю і регіонами) задля посилення зв'язку між пропозицією та попитом. Особлива увага приділятиметься підвищенню кваліфікаційних навичок для працевлаштування з огляду на задоволення попиту й потреб ринку праці. ООН підтримуватиме цільові міністерства та професійно-технічні навчальні заклади для підвищення якості навчальних програм та їх кращого узгодження з можливостями ринку праці. ООН виконає технічну експертизу для національних і регіональних відомств декількох секторів з метою імплементації стратегій та заходів, орієнтованих на зайнятість, у плани розвитку. Значна увага приділятиметься створенню робочих місць і доступу до засобів до існування у регіонах, постраждалих від конфлікту. Працюючи разом із соціальними партнерами, ООН отримає доступ до уразливих груп населення та сприятиме розвитку підприємництва за допомогою консультативних послуг та тренінгів. Крім того, разом з партнерами з Уряду, організацій громадянського суспільства, академічної спільноти та приватного бізнесу ООН виступатиме за схеми волонтерства на національному та місцевому рівнях та заохочуватиме молодіжну волонтерську діяльність у сферах працевлаштування та соціальної інтеграції.

КІНЦЕВИЙ РЕЗУЛЬТАТ 1.2.

Станом на 2022 рік національні установи, приватні підприємства та громади впроваджують гендерно адаптовані програми і заходи для забезпечення сталого управління природними ресурсами, збереження екосистем, адаптації до наслідків зміни клімату та їх пом'якшення, а також створення «зелених» робочих місць

Узгодження з національним порядком денним:

Програма гідної праці МОП для України (2016–2019 рр.), Державна програма забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків (2017–2021 рр.), Стратегія сталого розвитку «Україна-2020», Стратегія подолання бідності (2017–2020 рр.), Єдина комплексна стратегія розвитку сільського господарства та сільських територій (2015-2020 рр.)

Узгодження з ЦСР:

6, 7, 8, 9, 11, 12, 13, 14, 15

Установи-виконавці ООН:

ВООЗ, ЄЕК ООН, ПРООН, ФАО, ЮНІСЕФ, ЮНІДО, ЮНЕП

Уразливі групи:

Люди, що живуть у промислово розвинених та урбанізованих районах, та ті, що живуть у сільськогосподарських районах.

За цим кінцевим результатом ООН працюватиме у напрямках:

- вдосконалення нормативної бази та політики, що сприяють реалізації заходів з адаптації до наслідків зміни клімату та їх пом'якшення, зокрема щодо енергоефективності;
- зміцнення спроможності цільових міністерств і відомств щодо раціонального управління природними ресурсами та їх використання, а також збереження екосистем;
- створення більш сприятливого середовища для розвитку «зеленої» економіки та підприємств, безпечних для клімату;
- інтеграція ЦСР та цілей забезпечення стійкості громад до негативних зовнішніх впливів у планування регіонального та місцевого розвитку.

ООН надаватиме Верховній Раді політичну підтримку з питань політики законодавства щодо енергоефективності та виступатиме за більш сприятливу податково-бюджетну політику для підприємств, безпечних для клімату. ООН працюватиме з приватним сектором для заохочення впровадження нових технологій з метою забезпечення вуглецевої нейтральності (чистого нульового вуглецевого сліду). Керуючись підходом, оснований на правах людини, ООН разом із партнерами з громадянського суспільства

підвищуватиме рівень обізнаності щодо екологічних проблем і проводитиме адвокаційну роботу щодо екологічних прав, які, поряд з основоположними правами людини (право на їжу, чисту воду тощо), включають право на безпечне та стале навколишнє середовище. ООН підтримуватиме інтеграцію стратегій сталого розвитку і зменшення ризиків у національних і регіональних планах. Також у рамках посередництва щодо реформи децентралізації ООН підтримуватиме громади, які стикнулися з множинними ризиками (а саме, впливом конфлікту, погіршенням стану навколишнього середовища, високим ризиком стихійних лих), щоб сформувати стійкість до реагування та спроможність до запобігання цим ризикам.

ООН продовжить пропагувати знання і практики щодо раціонального використання природних ресурсів. Особлива увага приділятиметься розбудові організаційної спроможності цільових міністерств щодо раціонального управління природними ресурсами та їх використання, а також збереження екосистем. З цією метою ООН підтримуватиме Уряд України у пошуку рішень, які сприяють сталому економічному зростанню та застосуванню високих технологій, що є енергоефективними й екологічно нешкідливими.

2.2. Напрямок 2. Рівний доступ до якісних та інклюзивних послуг і соціального захисту

Рівний доступ до соціальних послуг і захисту безпосередньо пов'язаний з поліпшенням врядування і верховенством права. Це також є критично важливою передумовою для здійснення прав людини, підвищення рівня життя і розширення можливостей людського розвитку. Ширший доступ і якісніші механізми соціального захисту будуть сприяти активнішій участі найбільш незахищених і уразливих груп населення у соціально-економічних процесах задля забезпечення безпеки їх сімей, розвитку їх потенціалу та сприяння процвітанню країни.

Право на здоров'я і право на освіту – це основоположні та невід'ємні права людини, закріплені в ЦСР. Розширений ефективний доступ у цих сферах є критично значущим для людського розвитку і формування нових поколінь, які сприятимуть розвиткові мирної та процвітаючої України. Рівний доступ до якісних основних послуг з охорони здоров'я і безпечних, ефективних, наявних і якісних ліків та вакцин для всіх, а також рівний доступ до інклюзивної та якісної освіти

ОБГРУНТУВАННЯ

Доступ до якісних послуг та користування ними – одна з ключових національних проблем, особливо у сільській місцевості та для соціально й економічно незахищених і вразливих груп. Хоча у багатьох регіонах надання певних послуг покращилося, у контексті кризи ці проблеми знов загострилися. Через трансформацію старої системи охорони здоров'я і процес децентралізації головні обов'язки щодо забезпечення і фінансування соціальних послуг передані на місця, проте відповідні потужності для їх надання ще не побудовані. За результатами загальнона-

ти й можливостей освіти впродовж життя безпосередньо впливають на людський розвиток, що веде до посилення соціальної єдності, політичної та соціальної стабільності. Доступ до водопостачання та санітарії є основоположним правом людини, а рівний і всеосяжний доступ до послуг, пов'язаних із безпечним водопостачанням та каналізацією, займає важливе місце серед ЦСР.

Питання соціального захисту, включення і людського розвитку висвітлюються в РПП через три кінцеві результати: підтримку розвитку національної комплексної системи соціального захисту і надання соціальних послуг; підтримку реалізації реформи державної системи охорони здоров'я та доступу до ліків і вакцин; заохочення здорового способу життя й активного старіння; покращення доступу до дошкільної освіти, особливо для вразливих груп і категорій населення, постраждалих від конфлікту, і підвищення якості освіти, що передбачає навчання навичкам безпечної життєдіяльності та безпечне середовище навчання.

ціональних консультацій щодо ЦСР реформа галузі охорони здоров'я була визначена громадянами серед трьох найголовніших національних пріоритетів.

Незважаючи на те, що рівень державних видатків на охорону здоров'я в Україні значно перевищує середній світовий показник для країн із тим самим рівнем доходів, результати роботи цієї галузі набагато гірші порівняно з рештою країн Співдружності Незалежних Держав. Ризики інвалідності, дострокового виходу на пенсію або смерт-

ності, спричиненої неінфекційними хворобами, є високими та мають соціально-економічні наслідки, такі як підвищення попиту на соціальну допомогу та соціальне забезпечення, навантаження через неявку до школи чи на роботу, скорочення продуктивності праці та зростання плінності кадрів. Значними є втрати через корупцію і застарілі методи. Це свідчить про неефективність фінансування та організації надання послуг у системі охорони здоров'я. Нестача якісних демографічних даних вплинула на спроможність побудувати ефективну систему охорони здоров'я, яка швидко й адекватно реагує на потреби пацієнтів з неінфекційними та інфекційними захворюваннями, що дозволило б поліпшити їх стан здоров'я.

За допомогою встановлених національних механізмів, що координують заходи з протидії ВІЛ²⁹, профілактика ВІЛ серед цільових груп населення – у тому числі в районах із високою вразливістю, не підконтрольних Уряду України, та серед ВПО на контрольованих Урядом територіях – повністю фінансується за рахунок донорів і не є частиною національної системи управління охороною здоров'я. Доступ до лікування та профілактики вимагає спільного довгострокового бачення потреб сталого фінансування ВІЛ і ширшої реформи у секторі охорони здоров'я, включаючи нові моделі фінансування. Внутрішнє фінансування лікування ВІЛ має бути посилене з метою зменшення залежності й забезпечення сталості послуг лікування і профілактики ВІЛ для ключових груп населення. Створення Центру громадського здоров'я відкриває можливість для просування підходу до охорони громадського здоров'я в цілому, зокрема для реалізації програм щодо ВІЛ, СНІДу, гепатиту С, туберкульозу та вакцинації, а також щодо адвокації зміцнення керівної ролі держави у їх профілактиці та лікуванні. Уніфікований протокол медичної допомоги ВІЛ-інфікованим повинен стати гарантією ефективного набору послуг щодо

ВІЛ-інфекції для забезпечення якості у ефективності заходів реагування, спрямованих на припинення до 2020 року епідемії, досягнення цілей 90-90-90³⁰ і далі. З огляду на реформу децентралізації, потрібно розв'язувати проблеми розподілу додаткових функцій на регіональному та місцевому рівнях, зміцнювати державно-приватне партнерство постачальників послуг, а також вирішувати питання надання медичних послуг у сфері первинної медико-санітарної допомоги. Реформа громадського здоров'я та Стратегія забезпечення сталості відповіді на ВІЛ Глобального фонду для боротьби зі СНІДом, туберкульозом та малярією дають змогу інституціоналізувати нинішні послуги неурядових установ.

У контексті економічної кризи 2015 року Україна стикнулася з гострими проблемами щодо вакцинації дітей, спричиненими незадовільним постачанням вакцин, недовірою населення до вакцинації та корупцією в системі охорони здоров'я. Близько 50 відсотків дітей в Україні не повністю імунізовані проти поліомієліту, кору, краснухи та інших захворювань. Поширення поліомієліту було припинено в 2016 році, водночас значні прогалини в імунізації та епіднадгляді ставлять Україну під ризик нових спалахів епідемії.

З метою усунення корупції у сфері охорони здоров'я у 2015 році було прийнято спеціальний закон, який дозволив міжнародним організаціям закуповувати лікарські засоби за державні кошти. Завдяки цьому було створено консорціум установ ООН, зокрема ПРООН і ЮНІСЕФ, для закупівлі разом із Міністерством охорони здоров'я лікарських засобів у терміновому порядку. Хоча було досягнуто помітного прогресу в доступі до коштів та їх ефективному використанні, національна система закупівель, що є ефективною та вільною від корупції, наразі не побудована.

Наприкінці 2016 року Кабінет Міністрів України прийняв важливу концепцію на під-

²⁹ Національна рада з питань протидії туберкульозу та ВІЛ-інфекції/СНІДу та Національна система моніторингу та оцінки (керується Центром моніторингу й оцінки Українського Центру громадського здоров'я, наразі – Український центр профілактики та боротьби зі СНІДом).

³⁰ Завдання «90-90-90» спрямоване на подолання епідемії СНІДу: до 2020 року будуть діагностовані 90% ЛЖВ, 90% з діагностованих будуть отримувати антиретровірусну терапію (АРТ) і з останніх у 90% спостерігатиметься придушення вірусу.

тримку запланованих реформ у сфері охорони здоров'я. Процес реформ вимагає поєднання швидких адміністративних реформ, підвищення ефективності видатків і орієнтації на прийняття рішень на основі результатів, наприклад щодо недискримінаційного доступу до якісних послуг, особливо для людей, що живуть з інвалідністю. Правова база для розробки ефективніших підходів до фінансування охорони здоров'я та інших соціальних послуг із внутрішніх джерел³¹ існує, але механізми фінансування для громадянського суспільства мають бути покращені.

Конфлікт в Україні істотно ослабив захисне середовище для дітей, спричинив розлучення дітей з сім'ями, виснаження ресурсів та надмірне навантаження на осіб, які здійснюють догляд за дітьми, а також ослабив офіційну систему захисту дітей. Найбільш уразливу групу утворюють дорослі й діти з інвалідністю та ті, які живуть в державних установах, зокрема в місцях позбавлення волі. Конфлікт спричинив небезпечну поведінку молоді та підлітків, зокрема шкідливе вживання алкоголю, насильство, наркоманію

ПОРІВНЯЛЬНА ПЕРЕВАГА ООН

У рамках попередньої рамкової програми партнерства ООН досягла значних результатів у ряді сфер соціального захисту найбільш уразливих груп населення, а саме: реформа соціальної політики, реформа послуг працевлаштування, розширення прав і можливостей людей з інвалідністю і молоді; розміщення дітей в інституціалізовані заклади; послуги для біженців; попередження торгівлі людьми і захист жертв торгівлі людьми; послуги для ВПО; стримування епідемії ВІЛ-інфекції. ООН проводила роботу щодо законів, нормативних актів і правозастосовних механізмів, пов'язаних із захистом людей з інвалідністю, незахищених груп населення та вразливих дітей. Адресні програми щодо репродуктивних прав, профілактики ВІЛ-інфекції, лікування, догляду та підтримки ВІЛ-інфікованих забезпечили підвищення

та високоризиковану сексуальну поведінку. Необхідно відновити захисне середовище для дітей та їхніх сімей (особливо вздовж лінії зіткнення та на територіях, на яких органи державної влади тимчасово не здійснюють свої повноваження), забезпечивши та / або розширивши надання спеціалізованої допомоги та підтримки для відновлення, зокрема готівкових виплат, матеріальної допомоги та надання відповідних послуг, або шляхом підтримки від громади.

Фінансове і соціальне навантаження через надання підтримки великій кількості ВПО ще більше загострило вищезгадані проблеми для органів влади і громад у всіх сферах – від забезпечення засобів до існування до охорони здоров'я й освіти. Що стосується реформ у галузі освіти, то необхідно приділити особливу увагу усуненню перешкод отриманню освіти дітьми з територій, постраждалих від конфлікту, та дітьми національних меншин, зокрема ромів. Вищезгадані виклики вимагають розробки сильної державної політики, що передбачає інклюзивність на всіх рівнях та забезпечення взаємної підзвітності.

рівня обізнаності, допомагаючи попереджати порушення прав людини і реагувати на них. Основний обсяг зусиль ООН був спрямований на пропагування безпечної і здорової поведінки серед молоді, розширення її прав і можливостей. Ця стратегія, підтримана Робочою групою ООН з питань молоді, розглядається як дуже позитивна й братиметься за основу в новій РПП.

Надавалася скоординована підтримка щодо розбудови спроможності щодо ініціювання створення вільної від корупції національної системи закупівель у галузі охорони здоров'я. Були запроваджені доступні онлайн-системи для моніторингу пацієнтами та їхніми сім'ями постачань медичної продукції, а також для планування національними медичними установами постачання і розподі-

³¹ Закон про стандарти надання соціальних послуг. 2003 р.

лу лікарських засобів. Спільна група з питань СНІДу за допомоги 11 спонсорів, залучених до боротьби з ВІЛ в Україні, у рамках Об'єднаної Програми ООН ВІЛ 2013–2017 забезпечила успішну адвокаційну роботу ООН з партнерами громадянського суспільства, що дозволило посилити національну спроможність щодо сталої боротьби з ВІЛ. Зараз необхідно тісніше узгодити ці здобутки з новою стратегією РПП для забезпечення дотримання Україною Політичної декларації щодо ВІЛ/СНІД³² та для розбудови всебічних національних механізмів і підзвітності з метою досягнення цілей 90-90-90 Стратегії прискорення. Оскільки децентралізація ґрунтується, в тому числі, на громадах як постачальниках послуг у новостворюваній системі охорони здоров'я, багато елементів первинної медико-санітарної допомоги можуть управлятися громадськими організаціями на місцевому рівні. Будуть вжиті заходи для

заохочення та підтримки громадських служб охорони здоров'я.

Установи ООН мають і спроможність, і порівняльну перевагу для підтримки та випереджувального перетворення національних і субнаціональних систем у різних аспектах людського розвитку, особливо у соціальних секторах, охороні здоров'я та освіті, для ефективного реагування на існуючі та зростаючі виклики з наданням пріоритету програмам для найбільш незахищених та уразливих груп населення. Вплив заходів за цим тематичним напрямом буде посилений завдяки взаємозв'язку з діяльністю Групи установ ООН у країні у таких сферах, як урядування і місцевий сталий розвиток.

Підтримка національних пріоритетів за цим тематичним напрямом забезпечуватиметься через такий кінцевий результат:

КІНЦЕВИЙ РЕЗУЛЬТАТ 2.

Станом на 2022 рік чоловіки, жінки, хлопці та дівчата отримують переваги справедливого доступу до інтегрованого соціального захисту, універсальних медичних послуг та якісної освіти

Узгодження з національним порядком денним:

Концепція національної комплексної системи соціального захисту в Україні, Національна антикорупційна стратегія (2014-2017 рр.), Стратегія у сфері прав людини, Національний план заходів щодо протидії торгівлі людьми (2016–2020 рр.), Державна програма забезпечення рівних прав та можливостей для жінок і чоловіків (2017–2021 рр.), Стратегія подолання бідності, Національна рамка кваліфікацій

Узгодження з ЦСР:

1, 3, 4, 8, 10

Установи-виконавці ООН: ВООЗ, МОМ, МОП, ПРООН, ЮНЕЙДС, ЮНІСЕФ, ЮНОПС, ЮНФПА, ЮНЗ ООН

Уразливі групи:

Сім'ї, що живуть за межею бідності; люди з інвалідністю, ВПО; діти, підлітки та молодь (зокрема молоді дівчата) у групах ризику; літні люди; особи, позбавлені волі, жертви торгівлі людьми; люди, що живуть з ВІЛ і ТБ, особи, позбавлені волі, жертви торгівлі людьми, трудові мігранти.

³² Політична декларація з припинення СНІДу: прискореними темпами до активізації боротьби з ВІЛ та припинення епідемії СНІДу до 2030 року. 2016 р.

Досягнення цього результату приведе до:

- покращання доступності даних, наприклад статистичних даних щодо дітей, для цільових установ як основи розробки науково обґрунтованих політик;
- посилення спроможності цільових національних установ щодо впровадження комплексної політики соціального захисту та координації цієї діяльності;
- зміцнення потенціалу субнаціональних органів влади, зокрема нових об'єднаних муніципалітетів, щодо комплексного соціального планування і розробки місцевих соціальних програм для уразливих груп населення, особливо з дітьми;
- надання комплексних соціальних послуг, включаючи створення центрів соціальної підтримки дітей, місцевими органами влади та приватними надавачами послуг згідно з мінімальними нормами соціального захисту;
- покращення співробітництва між державними та приватними надавачами соціальних послуг;
- зміцнення спроможності місцевих органів влади, особливо у східній частині України, щодо впровадження інклюзивних і спеціалізованих соціальних послуг для задоволення потреб місцевого населення;
- удосконалення національних систем закупівель, зберігання та розподілу у галузі охорони громадського здоров'я;
- посилення національного механізму фінансування охорони здоров'я, включаючи схеми медичного страхування, для захисту населення від катастрофічних платежів за медичні послуги;
- розробки та підтримки національної інформаційної системи охорони здоров'я для аналізу тенденцій у галузі охорони здоров'я та прийняття обґрунтованих рішень у процесі вироблення політики;
- посилення спроможності національних медичних установ щодо планування і реалізації Національної стратегії в галузі охорони здоров'я, Стратегії «Прискорення: припинення епідемії СНІДу до 2030 року, стратегій щодо туберкульозу і гепатиту С;
- покращання доступу до послуг охорони здоров'я, зокрема електронних послуг, особливо для груп ризику, а також поліпшення якості послуг шляхом упровадження сучасних методик лікування та профілактики;
- розширення співробітництва національних медичних установ і громадянського суспільства у заохоченні здорового способу життя, профілактиці наркоманії, тютюнопаління та вживання алкоголю, ВІЛ/СНІДу, туберкульозу, гепатиту С, а також зменшення стигматизації та дискримінації щодо груп ризику;
- покращання доступу приватних надавачів послуг до місцевих джерел фінансування;
- зміцнення спроможності цільових міністерств щодо застосування інноваційних підходів у формальній та неформальній освіті, особливо з метою розширення доступу найбільш уразливих груп;
- підвищення якості освіти шляхом інтеграції у програми формальної та неформальної освіти навчання навичок безпечної життєдіяльності, а саме, толерантності та виховання в дусі миру, а також здорового способу життя за шкільною програмою «Здоров'я», орієнтованою як на шкільну, так і на позашкільну молодь;
- зміцнення спроможності децентралізованих регіональних і місцевих органів влади щодо надання якісних інклюзивних і рівних освітніх послуг у здоровому шкільному середовищі;
- посилення інклюзивності шкільного середовища з метою включення дітей та молоді з особливими потребами, соціально незахищених і маргіналізованих груп;
- розширення співпраці між навчальними закладами, місцевими органами влади та громадянським суспільством із метою вирішення таких проблем, як відчуження, дискримінація, стигматизація, а також обґрунтованого прийняття рішень і розширення вибору.

Основні стратегії у сфері соціального захистувключатимутьпідтримкузполітичних питань та розбудову спроможності установ – носіїв обов'язків (міністерств і органів місцевого самоврядування) щодо для вироблення відповідних змін політики та запровадження нових міжгалузевих стандартів соціальних послуг. Особлива увага буде приділятися зміцненню національного потенціалу у сфері розробки та застосування інструментів діагностики, співвідношенню ціна / якість у рамках надання соціальних послуг для підвищення ефективності, результативності і прозорості державних програм, спрямованих на уразливі групи населення, в тому числі ті, що мають дітей. ООН надаватиме підтримку національним органам влади з метою підвищення ефективності державних програм грошової допомоги уразливим родинам з дітьми, спрямованих на ширше охоплення і поступову мінімізацію помилок включення. З метою покращення доступу найбільш уразливих груп населення до якісних послуг, особливо у постраждалих від конфлікту районах, ООН проводитиме адвокаційну роботу та підтримуватиме розвиток співпраці між місцевими органами влади та приватними надавачами послуг.

Щодо послуг охорони здоров'я, ООН продовжить надавати підтримку розвитку прозорості та вільної від корупції національної системи закупівель у цій галузі. Особлива увага приділятиметься вдосконаленню даних у галузі охорони здоров'я та нарощуванню спроможності національних і місцевих установ щодо надання ширшого спектру соціально-медичних послуг, включно з покращанням здоров'я, профілактикою захворювань, лікуванням та реабілітацією, особливо людям з особливими потребами та групам ризику. ООН заохочуватиме зміни на рівні носіїв прав і має намір сприяти:

- реформі системи охорони здоров'я з метою досягти децентралізованого надання медичних послуг;

- покращенню охоплення плановою вакцинацією на всіх рівнях;
- покращенню доступу до інформації та пропагуванню здорового способу життя;
- збільшенню попиту на послуги, особливо серед молоді, та зменшенню публічної стигматизації.

У співпраці з зацікавленими сторонами та партнерами ООН проводитиме адвокаційні та роз'яснювальні кампанії на національному рівні та рівні громад, спрямовані на заохочення здорового способу життя. Система ООН працюватиме з організаціями громадського суспільства та громадськими організаціями з метою охоплення інформацією та підтримкою найбільш уразливих груп населення. Проводитимуться відповідні заходи з розбудови спроможності державних і приватних надавачів послуг щодо запровадження дружніх для користувача підходів до подолання стигматизації та попередження відмови від послуг.

ООН надаватиме політичну підтримку цільовим установам і місцевим органам влади та проводитиме адвокаційну роботу щодо покращення доступності дошкільної освіти. Установи ООН сприятимуть перегляду навчальних планів і розбудові спроможності керівництва шкіл та викладачів до інтеграції в освітні програми навичок безпечної життєдіяльності, здорового способу життя та запобігання хворобам. Особлива увага приділятиметься розширенню прав і можливостей молоді та розбудові її спроможності щодо обстоювання включення соціально незахищених груп у систему освіти.

2.3. Напрямок 3. Демократичне врядування, верховенство права і громадська участь

Зміцнення демократичного врядування і верховенства права є критично важливим для людського розвитку в Україні не тільки як самоціль, але й для досягнення сталих результатів за іншими напрямами. Зміцнені децентралізовані структури управління та правоохоронні органи, підзвітні та вільні від корупції й безкарності, гарантуватимуть мир і безпеку, гендерну рівність та захист прав людини, що сприятиме сталості процесу відновлення. Це повинно зміцнити довіру населення до спроможності держави та заохотити громадську участь. Завдяки розширенню прав і можливостей громади чоловіки, жінки й молодь, зокрема найбільш уразливі групи

населення, будуть брати активну участь у прийнятті рішень, що стосуються їх власного добробуту, та у програмі Уряду щодо реформ в Україні.

За цим тематичним напрямом очікуються два взаємно підсилюючі кінцеві результати, один – щодо носіїв прав, другий – щодо носіїв обов'язків, а саме: підтримка системного та інституційного потенціалу національних, регіональних і місцевих органів управління; посилення підзвітності управління, верховенства права і громадської участі; підвищення оперативності реагування національної політики і громадських послуг на потреби носіїв прав.

ОБҐРУНТУВАННЯ

Україна здійснила низку важливих кроків на шляху до нової якості відносин між державою та суспільством в умовах функціонування інститутів. Децентралізація є наріжним каменем реформ державного управління, а територіальні об'єднання та фіскальна децентралізація стали двигунами трансформації. Закон «Про державну службу» має оптимізувати структуру державної служби як на національному, так і на регіональному рівнях, а також посилити фінансову мотивацію державних службовців для боротьби з корупцією. Крім того, виконано ряд важливих кроків у напрямі підвищення відкритості та прозорості, вжито ряд антикорупційних заходів, зокрема запроваджено систему електронних закупівель Prozorro, надано тимчасовий дозвіл на закупівлю лікарських засобів установами ООН, а також прийнято Закону України «Про публічні закупівлі». Слід зазначити, що реформи просуваються через інститути центрального рівня, в тому числі впровадження електронного урядування та прийняття парламентської стратегії реформ, а також у цілому ряді галузей,

зокрема в секторах охорони здоров'я та в інфраструктурному, на місцевому та регіональному рівнях.

Однак обмежений прогрес реформи державного управління безпосередньо і негативно вплинув на технічну спроможність України розробляти й впроваджувати інші реформи³³. Корупція залишається гострою проблемою, що уповільнює реформи в усіх сферах і не дозволяє країні здійснити рішучий перехід від політичної та економічної нестабільності до мирного та сталого розвитку. Антикорупційні інститути залишаються недостатньо розвиненими і слабкими, потребують більше інвестицій, щоб просувати культуру боротьби з корупцією на всіх рівнях. Реформа децентралізації ще не привела до створення сильних інститутів місцевого самоврядування, які б ефективно і дієво планували та впроваджували політику розвитку на основі широкої участі та інклюзивних механізмів, які забезпечують доступ до якісних послуг у сфері охорони здоров'я та інших соціальних послуг, захист та

³³ Аналіз ситуації в країні в контексті підготовки Рамкової програми 2018 – 2022 рр.

можливість громадської участі для всього населення України, включно з найбільш уразливими групами, насамперед на територіях, що зазнали впливу конфлікту.

Брак деталізованих даних і адекватних механізмів підзвітності не дозволяє вести ефективний моніторинг ситуації з правами людини, заважає забезпеченню гендерною рівності та плануванню більш цілеспрямованих заходів втручання.

Правова база для різноманітного та процвітаючого громадянського суспільства існує³⁴, а нещодавні зміни у законодавстві – наприклад, Закон «Про громадські об'єднання» (2012 р.), Закон «Про благодійну діяльність та благодійні організації» (2012 р.) та Закон «Про волонтерську діяльність» (2015) – розширили можливості громадянського суспільства і громадських організацій стати дієздатними партнерами в прийнятті рішень та наданні послуг. Однак попри значний прогрес, що спостерігався у 2014–2015 роках, недосконалість процесу прийняття рішень та законотворчого процесу заважає громадянському суспільству робити ефективний внесок, а його участь у процесах прийняття рішень залишається дещо обмеженою. Успіх історій в інших країнах, можливість залучення Уповноваженого з прав людини до координації

ПОРІВНЯЛЬНА ПЕРЕВАГА ООН

ООН має очевидну порівняльну перевагу в цій тематичній сфері, і сила ООН на обласному і муніципальному рівнях надає їй особливу можливість експериментувати з національними партнерами щодо об'єднання всіх цих напрямів у процесі побудови нових, децентралізованих інституцій та забезпечення громадянської підзвітності, а також просування сталого розвитку на місцевому рівні за допомогою соціальних інновацій. Спеціальні знання, що має ООН у застосуванні інструментів, які стосуються прав людини, досягнення ген-

роботи громадянського суспільства будуть розглянута далі у документі.

Жіночі групи й організації недостатньо представлені та практично не впливають на процес прийняття рішень щодо реформ. Нові дослідження громадянської грамотності показали, що українці не усвідомлюють свої громадянські права й обов'язки. Отже, необхідно докладати більше зусиль у цій області. Поряд із реформами щодо забезпечення децентралізації, підтримка ролі громадянського суспільства у прийнятті рішень та наданні послуг, а також нагляд, моніторинг і просування жіночого підприємництва будуть одними з ключових сфер нової РПП.

Досягнуто певного прогресу в напрямі повноцінної участі жінок у громадському житті; зокрема, створено законодавчу базу, але наразі її не введено в дію в повному обсязі. Нова Державна програма забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків на період 2017–2020 роки покликана зміцнити інституційний механізм гендерної рівності та передбачає запровадження комплексного підходу до усунення інституційних перешкод на шляху вжиття державою заходів реагування на гендерну нерівність і дискримінацію. Це відкриває ООН можливості для посилення свого втручання у цій сфері.

дерної рівності та розширення можливостей жінок, для посилення дотримання прав носіїв прав і окреслення відповідальності і зобов'язань носіїв обов'язків, будуть використовуватися для імплементації питань прав людини у національні реформи й для ефективнішої протидії виключенню жінок із участі в політичному, економічному та соціальному житті.

Група установ ООН підтримує Уряд у реалізації його амбітної програми реформ демократичного врядування та децентралізації у

³⁴ Участь організацій – соціальних партнерів визначається за критеріями репрезентативності, встановленими у Законі «Про соціальний діалог в Україні»; громадянським суспільством здійснюється ряд важливих ініціатив, спрямованих на просування реформи, найбільш помітною з яких є «Реанімаційний пакет реформ» – коаліція громадських організацій, що має на меті трансформувати протестну енергію людей у креативні та інтелектуальні внески, зорієнтовані на реформи. =

тісній співпраці з національними установами, неурядовими організаціями та міжнародними партнерами, шляхом впровадження ряду конкретних ініціатив у різних секторах, серед яких: місцевий розвиток, орієнтований на громаду; боротьба з корупцією та прозорість; конституційна реформа; забезпечення верховенства права і судова реформа; реформа державних фінансів і державного управління; реформа системи охорони здоров'я й освіти, а також розвиток парламентаризму.

Нещодавнє відкриття представництва установи «ООН Жінки» в Україні та врахування

аспектів гендерної рівності у ході розбудови та реформування державного управління у східних областях України, що постраждали від конфлікту, посилює спроможність системи ООН щодо першочергового врахування гендерного аспекту в усіх заходах та більш активного відстоювання інтеграції прав людини та гендерної рівності у Національний порядок денний сталого розвитку.

Уряд України та система ООН домовилися за цією тематичною сферою працювати в напрямі досягнення таких кінцевих результатів.

КІНЦЕВИЙ РЕЗУЛЬТАТ 3.

Станом на 2022 рік чоловіки і жінки, дівчата та хлопці беруть участь у прийнятті рішень, користуються правами людини, гендерної рівності, мають доступ до ефективних, прозорих та недискримінаційних громадських послуг

Узгодження з національними пріоритетами:

Стратегія сталого розвитку «Україна-2020», Національна антикорупційна стратегія (2014-2017 рр.), Національна стратегія у сфері прав людини (2015–2020 рр.) та Національний план дій, Національна стратегія реформування системи охорони здоров'я (2015–2020 рр.), Державна програма забезпечення рівних прав та можливостей для жінок і чоловіків (2017–2021 рр.)

Узгодження з ЦСР:

4, 5, 10, 16

Установи-виконавці ООН:

ВООЗ, МОМ, ООН Жінки, Програма Волонтери ООН, ПРООН, УВКПЛ, УВКБ ООН, ЮНІСЕФ, ЮНОПС, ЮНФПА

Уразливі групи:

ВПО, жінки, молодь, літні люди, ЛЖВ, мігранти, жертви торгівлі людьми, біженці, національні меншини, зокрема роми

Досягнення цього кінцевого результату повинно сприяти таким змінам:

- посилення законодавчої спроможності Парламенту, зокрема дотримання міжнародних норм, принципів і передових практик та більш прозоре і колегіальне прийняття рішень;
- розширення прав і можливостей членів громад, які визначають свої потреби, впливають на прийняття рішень на місцевому рівні та беруть участь у місцевому сталому розвитку, орієнтованому на громаду, що ґрунтується на засадах рівного доступу, інклюзії та поваги до всіх членів суспільства;

- покращення співробітництва і координації між місцевою владою та громадянським суспільством, зокрема громадськими організаціями, і приватним сектором у наданні державних послуг і забезпеченні місцевого сталого розвитку;
- посилення спроможності та підзвітності антикорупційних органів та всіх урядових установ щодо реалізації ефективніших антикорупційних заходів;
- підвищення довіри та розвиток співробітництва між членами громад та місцевою владою у вирішенні питань, пов'язаних з місцевим розвитком;
- зміцнення довіри та співпраці між членами громади й місцевою владою у розв'язанні проблем місцевого розвитку;
- зміцнення верховенства права, зокрема посилення здатності судової системи ефективно реагувати на порушення прав людини і забезпечувати відповідність практики правоохоронної та пенітенціарної систем міжнародним нормам у галузі прав людини;
- покращання обізнаності населення України про права людини, ефективний доступ і можливість використання роботи правозахисних інституцій та посилення захисту прав людини;
- зростання участі організацій громадянського суспільства, включаючи жіночі, у моніторингу прав людини і впровадженні урядових реформ;
- розширення прав і можливостей національних правозахисних інститутів та інструментів, наприклад Омбудсмена, та підвищення їх ефективності;
- підвищення рівня обізнаності та спроможності носіїв прав, зокрема найбільш маргіналізованих і уразливих, щодо отримання захисту та ефективного доступу до якісних державних послуг;
- посилення спроможності обласних органів влади щодо планування, фі-

нансування та реалізації регіональної політики та регіональних планів;

- посилення реагування місцевих органів влади на різноманітні потреби і прагнення членів громад, зокрема жінок і найбільш уразливих членів;
- посилення здатності до участі та впливу груп, маргіналізованих або виключених із соціально-економічного життя, зокрема жінок та молоді, на суспільно-політичне обговорення та реалізацію реформ у сфері врядування.

На рівні носіїв обов'язків ООН надаватиме політичні рекомендації та технічну підтримку парламентським реформам з метою посилення демократичних процесів та підзвітності й забезпечення рівноправної участі представників усіх груп населення, особливо жінок і молоді, у політичних процесах і прийнятті рішень. ООН підтримуватиме перегляд національного законодавства щодо забезпечення відповідності міжнародним нормам, правам людини та гендерній рівності.

На рівні підтримки носіїв прав ООН разом із партнерами заохочуватиме підвищення рівня їх обізнаності за допомогою різних засобів та інструментів, серед яких комунікаційні кампанії, безоплатна правова допомога і надання послуг, освіта і навчання. Адвокаційна робота, підтримка створення інноваційних механізмів спільної участі на національному і місцевому рівнях та залучення волонтерів будуть посилюватися, щоб забезпечити носіям прав спроможність впливати на прийняття рішень. Особлива увага приділятиметься партнерству з неурядовими організаціями та організаціями громадянського суспільства, розширенню їх прав та обов'язків шляхом розбудови спроможності щодо моніторингу ефективності роботи органів управління й надання підтримки проектам із розвитку, орієнтованого на громаду

Особлива увага приділятиметься розвитку спроможності всіх відповідних установ щодо впровадження антикорупційних заходів. ООН працюватиме з партнерами над зміцненням верховенства права та інтеграцією правозахисних норм у судову та правоохоронну системи. Разом із національними правозахисними інституціями та громадянським суспільством ООН підтримуватиме розробку даних щодо прав людини та гендерної рівності й упроваджуватиме спільні адвокаційні заходи. Підтримка надаватиметься також цільовим міністерствам у запровадженні підходу, що базується на правах людини, та Ці-

лей Сталого Розвитку у процесі планування, моніторингу і оцінки політики.

Наголос буде поставлено на розвитку інституційної та кадрової спроможності регіональних і місцевих органів влади (особливо територіальних громад, що об'єдналися нещодавно) у зв'язку з реформою децентралізації для вдосконалення планування, що базується на правах людини та гендерній рівності, бюджетування та реалізації регіональних і місцевих програм на засадах аналізу потреб і за допомогою основаних на широкій участі, інклюзивних механізмів прийняття рішень.

2.4. Напрямок 4. Безпека громадян, соціальна єдність і відновлення з особливим акцентом на Сході

Між соціальним відчуженням і незахищеністю існує сильний взаємозв'язок. Зменшення диспропорцій, нерівності та соціального відчуження повинно привести до посилення відчуття захищеності громадян та громад, що разом із відбудовою соціального капіталу й соціальних зв'язків має сприяти розвитку згуртованого суспільства в Україні. У цьому сенсі тематичний напрямок 4 тісно пов'язаний з результатами, очікуваними за іншими напрямками, що стосуються питань рівного доступу, участі й захисту. Оскільки відчуження набуває багатьох форм, наприклад політичної, економічної, соціальної та культурної, необхідно враховувати всі його виміри. Водночас зосередження зусиль на правосудді, безпеці, врядуванні та розбудові миру на рівні громад у рамках дотримання прав людини та гендерної рівності, особливо у постраждалих від конфлікту районах сходу України, має заохочувати перехід від

заходів із раннього відновлення до примирення, а далі – до досягнення більш довгострокових цілей соціальної єдності та сталого розвитку країни.

За цим тематичним напрямком РПП сприяє досягненню двох кінцевих результатів у таких сферах: розбудова життєстійкості громад, зокрема жінок, чоловіків та дітей ВПО і найбільш уразливих груп населення, постраждалих від конфлікту на сході країни; посилення соціальної згуртованості у громадах, постраждалих від конфлікту. Приділяючи особливу увагу сходу України, Напрямок 4 при цьому сприяє всім іншим групам результатів, оскільки наголошує на комплексному підході до безпеки людини й передбачає реагування на конкретні виклики в царині розвитку, що стосуються розбудови соціальної єдності, миру і стабільності на решті території України.

ОБҐРУНТУВАННЯ

Конфлікт на сході України в останні роки зруйнував спроможність людей протистояти труднощам, ще сильніше загостривши їхнє вразливе становище. За оцінками, наразі від конфлікту постраждало близько 4,4 млн осіб, що приблизно на 0,7 млн більше, ніж у 2015 році. 3,8 млн з них потребують гуманітарної допомоги. Найвищий рівень безробіття спостерігався в Луганській (16,4 відсотки), Донецькій (14,2 відсотки) та Полтавській (13,1 відсотки) областях. Свідчення, отримані впродовж усього 2016 року, показують, що конфлікт на

сході України продовжує вирувати, особливо у активних гарячих точках уздовж лінії зіткнення³⁵, що вимагає вжиття комплексних заходів із посилення захисту та підвищення рівня життєстійкості людей та громад, постраждалих від конфлікту.

1,6 мільйонів осіб отримали статус внутрішньо переміщених³⁶. Ця група включає 900 000 пенсіонерів і 235 667 дітей (66 125 із них – з інвалідністю)³⁷. Найбільша кількість ВПО проживає у п'яти східних областях, контрольова-

³⁵ UN Department of Political Affairs (December, 2016). Summary Document on the Views of the UN Country Team Regarding the Conflict in Ukraine – and Some Policy Implications that Emerge from Them

³⁶ За даними Міністерства соціальної політики України станом на вересень 2016 р.

³⁷ UN OCHA (2017). Humanitarian Needs Overview.

них урядом, з найбільшими концентраціями в Донецькій і Луганській областях. Зайнятість і стале вирішення житлового питання є одними з найбільш актуальних проблем, які необхідно розв'язати. Урядові ще належить вирішити питання критичної відсутності сукупних даних про ВПО. Крім того, потребують вдосконалення комплексна стратегія й відповідна законодавча база щодо ВПО, які б сприяли знайденню довгострокових рішень.

Конфлікт ослабив верховенство права, посилив корупцію й призвів до поширених і часто тяжких порушень прав людини як на територіях, контрольованих Урядом, так і на неконтрольованих територіях. Цивільне населення, що мешкає поруч із лінією зіткнення й на територіях, невідконтрольованих Урядом, є особливо вразливим до порушень і ущемлень прав людини. Багато мирних мешканців зазнають небезпеку через міни та інші вибухонебезпечні залишки війни, причому особливо ризику в цьому плані, як і раніше, зазнають діти. Обмеження на пересування безпосередньо впливають на повсякденне життя цивільних осіб, які також стикаються зі складнощами в одержанні офіційних особистих документів, отриманні пенсії та забезпеченні доступу до належної медичної допомоги. Близько 2,7 млн осіб, які живуть на неконтрольованих територіях, страждають від порушення їх прав на свободу висловлення думок, зібрань та об'єднань і стикаються з соціально-економічними труднощами. Серед найбільш уразливих у цих групах – жінки, які зазнають комплексної дискримінації і живуть у небезпеці, та молоді чоловіки з особливо обмеженими можливостями працевлаштування. Жінки є особливо вразливими в районах з високим рівнем військової присутності вздовж лінії зіткнення. Повідомляється про випадки сексу заради виживання як соціального прояву конфлікту в ситуації втрати засобів до існування³⁸. Все частіше з'являються повідомлення про жінок та дівчат, що вимушені займатися сексом заради виживання³⁹.

Жінки в першу чергу страждають від конфлікту. Частка жінок, які є главами сімей ВПО, дуже висока – 73 відсотки. Домогосподарства з дітьми складають майже половину всіх сімей ВПО⁴⁰. Жінки і діти складають більшість серед ВПО (61 відсоток)⁴¹. Нестача належних служб соціальних послуг у приймаючих громадах призвела до збільшення навантаження на жінок. І хоча жінки беруть активну участь в антикризових процесах та процесах відновлення як волонтери і постачальники послуг, їх потреби та інтереси значною мірою виключені з процесу прийняття рішень щодо відновлення, безпеки спільноти та заходів з урегулювання конфлікту. В рамках антикризових заходів, Уряд України прийняв Національний план дій з виконання резолюції Ради Безпеки ООН № 1325 «Жінки, мир, безпека» на період до 2020 року⁴². Однак вирішення пов'язаних із конфліктом проблем гендерної нерівності вимагає системних дій Уряду на національному й локальному рівнях, а також суттєвого залучення жіночих груп та громадянського суспільства загалом до високоорганізованої підтримки з боку ООН та партнерів з розвитку.

Конфлікт, що триває на сході України негативно вплинув на соціальну єдність громад. Соціальна фрагментація, забобони, регіональні поділи та низький рівень довіри до державних органів та інститутів існували і до кризи, однак вони посилювались у результаті конфлікту, особливо на Донбасі. Найсильніший вплив спостерігається в районах з великою кількістю ВПО порівняно з приймаючими громадами. Отже, відновлення і зміцнення соціальних структур – у межах Донбасу, а також на національному рівні – є важливою умовою для ефективного та стійкого відновлення. Згідно з Оцінкою відновлення та розбудови миру, пріоритети в цій галузі включають зміцнення довіри, підвищення пристосованості переміщеного населення і приймаючих громад, покращення

³⁹ Rapid Needs Assessment on Gender Based Violence in eastern Ukraine, International Medical Corps, 2015: <http://reliefweb.int/report/ukraine/gender-based-violence-rapid-assessment-kharkiv-oblast-and-donetsk-oblast-eastern>

³⁸ Triangle Rapid Multi Sectorial Assessment, July 2015.

⁴⁰ Report within National Monitoring System of the Situation with IDPs, June 2016. <http://iom.org.ua/en/periodicals>

⁴¹ Міністерство соціальної політики України. 2015 р.

⁴² Затверджено Розпорядженням Кабінету Міністрів від 24 лютого 2016 р. № 113-р

захисту населення, що постраждало від конфлікту, а також просування примирення, розбудову миру, безпеку громадян і доступ до правосуддя⁴³.

Уряд України ужив заходів для прийняття керівництва в реагуванні на потреби переміщеного населення, зокрема шляхом створення Міністерства з питань тимчасово окупованих територій та ВПО, на яке відповідно до Постанови КМУ від 8 червня 2016 року № 376 покладено завдання «координації діяльності з надання гуманітарної допомоги цивільному населенню під час збройних конфліктів, а також розбудови миру, відновлення та розвитку Донецької та Луганської областей». Реалізація концепції Державної цільової програми⁴⁴, що базується на аналізі оцінки відновлення та розбудови миру, є позитивним знаком. Уряд України також здійснює всі можливі заходи щодо забезпечення безпеки населення, яке проживає на територіях, де зустрічаються міни та боєприпаси, що не вибухнули. Міністерство оборони, як урядовий орган, відповідальний за координацію у сфері протимінної діяльності, у 2016 році розробило проект концепції Державної цільової програми «Протимінна діяльність в Україні на 2017–2021 роки». Міністерство охорони здоров'я на щорічній основі затверджує План гуманітарного розмінування звільнених територій Донецької та Луганської областей із залученням органів державної влади та міжнародних партнерів. Проте численні виміри кризи (гуманітарний, політичний / дипломатичний, безпековий), поряд із ширшими макроекономічними проблемами країни, гальмують спроможність влади зосередитися на зусиллях з відновлення на сході України.

Органи місцевого самоврядування виступили з екстремними ініціативами поза рамками механізмів національного рівня й спробували співпрацювати із громадянським суспільством та іншими місцевими адміністраціями. Проте ефективність цих ініціатив із самого початку обмежувалася недостатньою спроможністю

місцевих адміністрацій підтримувати впровадження конкретних заходів з відновлення, наглядати за ним і керувати цим впровадженням. Іншими стримуючими чинниками є обмеженість ресурсів і виїзд багатьох державних службовців із районів, безпосередньо постраждалих від конфлікту. Протягом 2016 року спроможність місцевого самоврядування була посилена і наразі більше коштів доступні на місцевому рівні. Однак забезпечення задовільного надання соціальних послуг у приймаючих громадах істотно ускладнюється через приплив переміщеного населення, що спричинює напруженість у відносинах між ВПО та місцевим населенням.

Для вирішення цих проблем необхідно створити спільну гуманітарну платформу і платформу з планування розвитку, а також розробити операційну модель, що охоплюватиме як довгострокову перспективу гуманітарної роботи, так і питання уразливості й ризику діяльності у сфері розвитку. На центральному рівні влади у відповідь на потребу у створенні міжвідомчого механізму координації, який охоплюватиме повноваження щодо керівництва та координації зусиль з відновлення та реконструкції національних міністерств та органів влади, організацій громадянського суспільства та міжнародних гуманітарних організацій, постановою Кабінету Міністрів України від 14 вересня 2016 року № 672 «Про утворення Ради з питань відновлення та розбудови миру в Україні» було утворено Раду з питань відновлення та розбудови миру в Україні, основним завданням якої, з поміж іншого, є забезпечення координації діяльності центральних і місцевих органів виконавчої влади та взаємодії з органами місцевого самоврядування з питань відновлення та розбудови миру на територіях, що зазнали впливу внаслідок збройного конфлікту. Водночас регіональна та місцева влада мають бути здатними виконувати свої обов'язки щодо здійснення гуманітарних зусиль та зусиль з відновлення в ширшому контексті регіонального розвитку.

⁴³ ЄС, ООН, Світовий банк. Оцінка відновлення та розбудови миру в Україні, 2015 р.

⁴⁴ Концепція Державної цільової програми «Відновлення та розбудова миру у східних регіонах України». 2016 р. пропонує три напрями: 1) відновлення інфраструктури і соціальних послуг; 2) економічне відновлення; 3) соціальне примирення та розбудова миру.

ПОРІВНЯЛЬНА ПЕРЕВАГА ООН

ООН має широкі повноваження і дуже багатий досвід роботи у сферах постконфліктного відновлення, гуманітарної діяльності та розвитку, причому за різними напрямками – підтримання миру, гуманітарна допомога, розвиток, миротворча діяльність. Існуючі в Україні установи вже користувалися цим досвідом в окремих випадках. Як визнаний лідер у царині гуманітарного реагування та раннього відновлення ООН, спираючись на попередні місцеві партнерства в галузі розвитку, приділяла особливу увагу розбудові соціальної інфраструктури та мобілізації ресурсів для сприяння врегулюванню кризи. ООН брала участь у розробці проектів законів та підзаконних актів для покращання законодавства щодо ВПО. Також ООН підтримала створення координаційних механізмів із питань переміщення між міністерствами та між регіональними й муніципальними органами влади.

Розбудова миру, гуманітарна допомога, відновлення та політична робота, спрямована на врегулювання конфлікту, були основними напрямками діяльності ООН в рамках попередньої програми партнерства. Підтримка з боку установ ООН та партнерів охопила сотні тисяч осіб. Була посилена міжвідомча координація в системі ООН шляхом створення Східної групи ООН⁴⁵ для вирішення питань гуманітарної допомоги та відновлення. На високому рівні проводилася спільна адвокаційна робота з ключових питань (законодавство, захист, доступ до води, санітарії та гігієни тощо), яка принесла ряд конкретних результатів. Група установ ООН почала працювати над питаннями інтеграції та згуртованості у громадах, які приймають ВПО, часто – у партнерстві зі ЗМІ. Нова РПП має більший потенціал щодо підтримки соціальної єдності на національному рівні за

допомоги Спільної групи з комунікаційної та адвокаційної діяльності.

Нейтральність і неупередженість ООН можуть бути використані для посилення ролі установ ООН як провідних у створенні платформ для діалогу різних урядових і неурядових учасників, особливо щодо ситуації у східній частині країни. Як довірений партнер у галузях гуманітарної діяльності та відновлення на ранніх етапах, ООН буде консолідувати зусилля всіх своїх установ у рамках Напрямку 4 для вирішення багатогранних проблем, спричинених конфліктом, а також сприяти взаємозв'язку між зусиллями у гуманітарній сфері, відновленні та сфері розвитку. Група установ ООН має відповідний досвід міжвідомчих ініціатив, таких як визначення індексу соціальної єдності та примирення (SCORE), що є одночасно інструментом опису і прогнозування для вимірювання потенціалу соціальної єдності та примирення. Цей захід буде реалізований у п'яти східних областях і передбачає програмну діяльність за окресленим напрямом.

Із метою надання Уряду України підтримки в процесах гуманітарної діяльності та відновлення ООН прагнучиме досягти таких кінцевих результатів.

⁴⁵ Східна група ООН була створена як внутрішній механізм Групи установ ООН для посилення актуальності, узгодженості та впливу підтримки ООН населенню під керівництвом Уряду, на контрольованій Урядом території сходу України. До її складу входять 11 агентств.

КІНЦЕВИЙ РЕЗУЛЬТАТ 4.

Станом на 2022 рік громади, включаючи їх найбільш уразливих осіб і ВПО, є більш стійкими та на засадах рівності отримують переваги від більшої соціальної єдності, якісних послуг та підтримки відновлення

Узгодження з національними пріоритетами:

Концепція Державної Цільової програми «Відновлення та розбудова миру у східних областях України»; Національний план дій з виконання резолюції Ради Безпеки ООН № 1325 «Жінки, мир, безпека» на період до 2020 року.

Узгодження з ЦСР:

1, 3, 5, 8, 10, 16

Установи-виконавці ООН:

ВПП, МОМ, МОП, ООН Жінки, ПРООН, УВКБ ООН, УВКПЛ, ФАО, ЮНФПА, ЮНІСЕФ

Уразливі групи:

ВПО, жінки, діти, жертви катувань, літні люди, колишні учасники бойових дій, жінки – жертви гендерно зумовленого насильства.

За цим кінцевим результатом ООН у співробітництві з національними урядовими установами, громадянським суспільством та іншими партнерами має намір сприяти:

- покращенню координації між державними, недержавними та міжнародними установами у реалізації гуманітарних заходів, а також заходів з відновлення та розвитку;
- підвищенню ефективності роботи органів місцевого самоврядування, правоохоронних органів і органів юстиції у реалізації заходів з відновлення та забезпеченні правосуддя і безпеки на рівні громад;
- посиленню відчуття безпеки серед жінок, чоловіків і дітей ВПО та інших категорій населення, постраждалих від конфлікту, а також зміцненню довіри до урядових установ;
- підвищенню участі жінок у процесах відновлення, попередженні конфліктів та їх вирішенні;

- налагодженню на національному рівні діалогу з питань примирення і соціальної єдності;
- поширенню співробітництва між групами населення, постраждалими від конфлікту (ВПО, приймаючими громадами, населенням територій, контрольованих і неконтрольованих Урядом України), у розробці програм відновлення, орієнтованих на громаду.

ООН спільно з громадянським суспільством і другими суб'єктами, залученими до гуманітарної діяльності та діяльності з відновлення та розвитку проводитиме адвокаційну роботу щодо необхідності впровадження міжвідомчого координаційного механізму (спільна платформа з планування розвитку та гуманітарної діяльності) з метою розробки сталих рішень для населення, яке постраждало у результаті конфлікту. Установи ООН разом з місцевими партнерами впроваджуватимуть спільні територіальні програми відновлення, спря-

мовані на безпеку та стабільність, у частині демобілізації, скоординованого реагування громади на насильство та дискримінацію, розмінування, програми «безпечні школи та медичні установи» тощо. ООН також надаватиме підтримку в розробленні політики (наприклад, спільної стратегії відновлення) та розбудові спроможності Міністерства з питань тимчасово окупованих територій та ВПО, інших міністерств, регіональних органів влади та громад щодо комплексного підходу до безпеки людини та громад при плануванні заходів із відновлення. ООН підтримуватиме розроблення релевантних даних і заохочуватиме їх використання для науково обґрунтованого прийняття рішень. Разом із громадянським суспільством, включаючи жіночі групи та групи активістів, ООН обстоюватиме необхідність підвищення прозорості й чесності надання гуманітарної допомоги й зусиль, спрямованих на відновлення, а також підзвітності перед цільовими громадами та групами населення.

ООН продовжуватиме надавати безпосередню підтримку в реалізації гуманітарних заходів, зокрема у таких сферах, як захист, притулок, водопостачання, санітарія та гігієна, охорона здоров'я, продовольство, засоби до існування, психосоціальна підтримка й освіта. Водночас ООН надаватиме політичну підтримку з метою усунення правових перешкод для забезпечення засобів до існування

і послуг із захисту переміщених осіб, а також використовуватиме в Україні глобальний і регіональний досвід та передові практики розробки доступних і ефективних комплексних послуг для постраждалих від конфлікту груп населення. ООН сприятиме співробітництву між державними та приватними надавачами послуг із метою диверсифікації послуг на основі аналізу потреб, а також виступатиме за забезпечення їхньої сталості та доступу до фінансування з місцевих бюджетів.

ООН проводитиме заходи з розбудови спроможності місцевих органів влади (носіїв обов'язків) та членів громад (носіїв прав) щодо розробки територіально орієнтованих механізмів роботи у надзвичайних ситуаціях, як, наприклад, планування безпеки на рівні громади, підхід до насильства з огляду на організацію системи охорони громадського здоров'я, тощо. Особлива увага приділятиметься розширенню прав і можливостей та розбудові спроможності жінок і чоловіків із громад та місцевих організацій громадянського суспільства щодо проведення колективного моніторингу випадків насильства і дискримінації та заходів реагування з боку влади. Крім того, ООН працюватиме над заохочуванням громадянської активності молоді та жінок щодо відбудови миру та буде підтримувати впровадження питань соціальної єдності та відбудови миру у програми освіти й охорони здоров'я.

2.5. Управління ризиками

Оскільки кінцевий результат конфлікту, що триває, залишається невизначеним, Група установ ООН має намір передбачити достатню гнучкість РПП для того, щоб вона зберігала релевантність і дозволяла ООН адекватно реагувати на можливий розвиток подій у країні. Залишаються пріоритетними завданнями регулярний моніторинг і оцінювання ризиків, що виникають, а також узгоджена розробка політичних і безпекових сценаріїв розвитку з особливим наголосом на захисті прав людини та благополуччя найбільш уразливих груп. Східна Група ООН забезпечить ключовий внесок у надання аналітичних матеріалів, які лягатимуть в основу прийняття рішень щодо заходів ООН під час щорічних переглядів РПП.

Група установ ООН сприятиме розробці конфліктно чутливих програм у ході планування програм установ ООН для України з метою забезпечити систематичне виявлення та врахування як позитивного, так і негативного впливу заходів. Установи ООН спільними зусиллями впроваджуватимуть РПП із дотриманням основоположних цілей, принципів і стандартів Системи ООН, включаючи об'єднання стратегій управління ризиками задля запобігання можливому завданню ненавмисної шкоди людям і навколишньому середовищу в результаті заходів ООН.

Частина 3

Потреби у ресурсах і мобілізація ресурсів

Орієнтовні потреби у ресурсах (загальні бюджетні рамки) надають уявлення про потрібні та наявні ресурси, а також про можливий дефіцит фінансування для досягнення запланованих кінцевих результатів. Бюджетні рамки створять основу для спільної мобілізації ресурсів, визначення пріоритетів фінансування та розподілу ресурсів. Ці оцінки є орієнтовними і коригуватимуться залежно від наявності коштів.

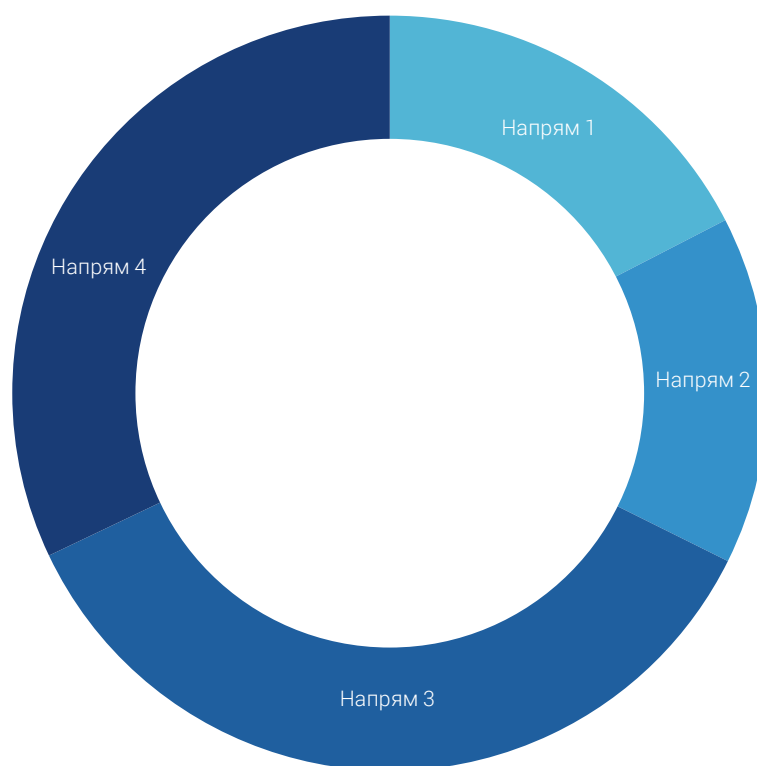
За оцінкою, для досягнення кінцевих результатів РПП буде потрібно 667 млн. дол. США, орієнтовний дефіцит фінансування наразі становить 531,13 млн дол. США. Загальні бюджетні рамки щорічно переглядатимуться Урядом України та установами

ООН із метою забезпечити більш ефективну реалізацію Рамкової програми партнерства.

Установи ООН прагнуть спільно мобілізувати ресурси для досягнення кінцевих результатів, передбачених у РПП. ООН надаватиме підтримку і залучатиме додаткові ресурси у співробітництві з іншими партнерами з розвитку, серед яких світові фінансові установи, приватний сектор, громадянське суспільство і широка громадськість. Поряд з створеним Цільовим фондом за участю багатьох партнерів для ефективного і прозорого спрямування грантового фінансування на потреби відновлення та розбудови миру установи ООН активізуватимуть свою координаційну роботу на сході України.

ФІНАНСОВІ РЕСУРСИ ВІДПОВІДНО ДО КІНЦЕВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ (МЛН ДОЛ. США)

- Напря́м 1.
Стале економічне зростання,
навколишнє середовище і зайнятість
118038000 дол. США
- Напря́м 2.
Рівний доступ до якісних та
інклюзивних послуг і соціального захисту
101060000 дол. США
- Напря́м 3.
Демократичне врядування,
верховенство права і громадська участь
241110000 дол. США
- Напря́м 4.
Безпека громадян, соціальна єдність
і відновлення з особливим акцентом
на Сході
217330000 дол. США

ФІНАНСОВІ РЕСУРСИ ВІДПОВІДНО ДО КІНЦЕВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ (МЛН ДОЛ. США)

Установи ООН		FAO / ФАО	ILO / МОП	IOM / МОМ	UNAIDS / ЮНЕЙДС	UNECE / ЄЕК ООН	UNEP / ЮНЕП	UNDP / ПРООН	UNFPA / ЮНФПА	UNHCR / УВКБ ООН	
Тематичний напрям 1. Стале економічне зростання, навколишнє середовище і зайнятність	Кінцевий результат 1.1	Буде мобілізовано	0.55	10.18	0.74			26.1	4	2.2	
	Наявний	1.25	1.39	0.06		0.15		2.2	0.5	0.54	
	Заплановано	1.8	11.568	0.8		0.15		28.3	4.5	2.74	
	Кінцевий результат 1.2	Буде мобілізовано					1	39.4			
	Наявний	1.8				0.25	2	3			
	Заплановано	1.8				0.25	3	42.4			
	Тематичний напрям 2. Рівний доступ до якісних та інклюзивних послуг і соціально- го захисту	Кінцевий результат 2	Буде мобілізовано		0.75	0.45				4	31.66
		Наявний	0.05	0.087	0.5	0.5				0.3	16.11
		Заплановано	0.05	0.837	0.5	0.5				4.3	47.77
Тематичний напрям 3. Демократичне врядування, верховенство права і громад- ська участь	Кінцевий результат 3	Буде мобілізовано		0.15	2			88.6	2	28.72	
	Наявний		0.087	9				3.2	0.65	10.03	
	Заплановано		0.237	11				91.8	2.65	38.75	
Тематичний напрям 4. Безпека громадян, соціальна єд- ність і відновлення з особливим акцентом на Сході	Кінцевий результат 4	Буде мобілізовано	5.9	5	5			72.9	15	10.28	
	Наявний	1.5		5				3.6	0.7	3.74	
	Заплановано	7.4	5	10				76.5	15.7	14.03	
TOTAL / УСЬОГО		22.1	17.642	22.3	0.5	0.4		239	27.15	103.29	

		Установи ООН									
		UNICEF / ЮНІСЕФ	UNIDO / ЮНІДО	UNOPS / ЮНОПС	UNOHCHR / УВКПЛ ООН	UNV / Волонтери ООН	UN WOMEN / ООН Жінки	WFP / ВПП	WHO / ВООЗ	TOTAL / УСЬОГО	
Тематичний напрям 1 Стале економічне зростання, навколишнє середовище і зайнятість	Кінцевий результат 1.1	Буде мобілізовано			10			0.8		54.57	
		Наявний						2		8.09	
		Заплановано			10			0.8	2	62.66	
	Кінцевий результат 1.2	Буде мобілізовано	0.19							40.59	
		Наявний	0.21	7.5					0.025	14.785	
		Заплановано	0.4	7.5					0.025	55.375	
	Тематичний напрям 2. Рівний доступ до якісних та інклюзивних послуг і соціально- го захисту	Кінцевий результат 2	Буде мобілізовано	13.6						0.5	80.96
			Наявний	2						1	20.097
			Заплановано	15.6		30				1.5	101.057
Тематичний напрям 3. Демократичне врядування, верховенство права і громад- ська участь	Кінцевий результат 3	Буде мобілізовано	11.75					6.86	0.5	171.73	
		Наявний	2					5.34	0.5	69.377	
		Заплановано	13.75					12.2	1	241.107	
Тематичний напрям 4. Безпека громадян, соціальна єд- ність і відновлення з особливим акцентом на Сході	Кінцевий результат 4	Буде мобілізовано	5.8					6	1.5	184.28	
		Наявний	1						1	18.04	
		Заплановано	6.8					6	15	217.33	
TOTAL / УСЬОГО		36.55	7.5	140	28	0.12	19	19	5.025	675.529	

Частина 4

Реалізація рамкової програми партнерства

4.1. Чітка взаємодія та узгодженість

ООН в Україні вважає, що доречний спосіб дії полягає в тому, щоб узгоджено і скоординовано працювати з партнерами по розвитку та гуманітарній діяльності з метою одночасного розв'язання коротко-, середньо- і довгострокових проблем, що стоять перед країною. Установи ООН рішуче налаштовані на те, щоб виконати РПП у дусі принципу «єдності дій» та Порядку денного у галузі сталого розвитку, а також забезпечити чітку прив'язку своїх програм і заходів до національних пріоритетів розвитку і результатів, спільно погоджених з Урядом України.

Ситуація в Україні, що залишається складною, поряд зі значним нарощуванням кадрів і ресурсів ООН, спонукала Групу установ ООН докласти активних зусиль для забезпечення всеохоплюючого характеру дій та створення згуртованої і скоординованої команди. У 2016 році Група установ ООН затвердила Принципи співробітництва ООН для зміцнення командного духу, посилення взаємодії та діяльності. Ці принципи будуть перетворені на повноцінний Кодекс поведінки у рамках нової РПП.

4.2. Управління та підзвітність

РПП впроваджуватиметься Групою установ ООН разом з Урядом України з забезпеченням взаємної допомоги та програмного узгодження з національними процесами й національними пріоритетами. Передбачено створення Керівного комітету високого рівня з Рамкової програми партнерства на чолі з Першим віце-прем'єр-міністром – Міністром економічного розвитку і торгівлі України та Координатором системи ООН в Україні. Завдання Комітету – зміцнювати партнерство між Урядом і Групою установ ООН в Україні, а також забезпечувати впровадження РПП згідно з базовими принципами програмної діяльності ООН – підзвітності, національної участі та інклюзивності. До складу Керівного комітету увійдуть представники ключових міністерств, голови чотирьох напрямів РПП на рівні керівників установ, фондів та програм ООН, представники партнерів із розвитку й національних зацікавлених сторін⁴⁶ за взаємним погодженням Уряду України та ООН. Головна функція Керівного комітету – забезпечувати стратегічне керівництво і нагляд за

програмними й оперативними заходами ООН у галузі розвитку в Україні. Він також виступає як національний консультативний форум з питань упровадження і моніторингу Цілей Сталого Розвитку. Керівний комітет скликатиме щорічне засідання зацікавлених сторін із метою забезпечити актуальність РПП і підтримання її широким національним і міжнародним партнерством.

Групи за результатами РПП. На рівні впровадження і оперативної діяльності реалізацію РПП спрямовуватимуть чотири Групи за результатами цієї програми. Ці чотири Групи РПП будуть спільно очолювати представник Уряду України (на рівні заступників міністрів) та представник ООН в Україні (на рівні керівника установи, фонду та програми ООН) у відповідній пріоритетній сфері. До їх складу увійдуть представники установ ООН, задіяних у роботі з досягнення конкретних кінцевих результатів РПП, і представники відповідних національних міністерств і організацій.

⁴⁶ До національних зацікавлених сторін належать: організації працівників і роботодавців, організації громадянського суспільства, неурядові організації, бізнес / приватний сектор, академічні заклади.

Підзвітні безпосередньо Групі установ ООН, Групи за результатами є основними механізмами для узгодженого та спільного планування, реалізації, моніторингу й оцінки РПП. Установи – члени Груп за результатами зобов'язуються сприяти досягненню відповідних результатів РПП. Голова Групи за результатами не представляє свою групу чи конкретну установу, фонд або програму, але забезпечує лідерство від імені Групи установ ООН в цілому. Голови установ Групи наділені повноваженнями приймати відповідні рішення.

Команда з операційного управління забезпечує лідерство щодо впровадження узгодженої, ефективної загальної оперативної підтримки на національному рівні. Команда надає рекомендації Групі установ ООН щодо спільних послуг і пов'язаних з бізнесом питань, а також визначає можливості співпраці та інновацій для підвищення результативності й ефективності програмної роботи ООН в рамках РПП.

Буде розроблено спільну стратегію бізнес-операцій упровадження, яка забезпечуватиме стратегічну середньострокову концентрацію зусиль на спільній діяльності ООН для підтримки активного виконання програм. Стратегія бізнес-операцій зосереджуватиметься, перш за все, на підвищенні ефективності, а її кінцевою метою стане зменшення внутрішніх витрат на транзакції та поліпшення якості послуг, включаючи економію заощаджень на зовнішніх продуктах та послугах.

Гендерна Тематична Група ООН здійснюватиме нагляд за впровадженням РПП згідно з принципами гендерної рівності та комплексного гендерного підходу. Група установ ООН в Україні була першою серед груп ООН у п'яти країнах світу, яка провела апробацію SWAP-Scorecard оцінювання, застосовуючи цю нову методологію для аналізу ефективності роботи Групи установ ООН з реалізації стратегії досягнення гендерної рівності. Результати

апробації слугуватимуть вихідним орієнтиром і використовуватимуться для розробки спільного плану дій з удосконалення роботи Групи установ ООН у частині підвищення ефективності та посилення підзвітності щодо досягнення гендерної рівності. Гендерна Тематична Група ООН підтримуватиме Групу установ ООН, Групи за результатами та інші міжвідомчі групи з метою забезпечення подвійного підходу (гендерної проблематики та гендерного підходу) під час впровадження, моніторингу й оцінки РПП.

Група з моніторингу та оцінки надаватиме технічну підтримку Групі установ ООН та Групам за результатами у всіх питаннях моніторингу й оцінки. Крім того, група виконує технічну експертизу для Уряду України та інших партнерів для посилення можливостей щодо впровадження та моніторингу ЦСР в країні.

Інші робочі групи – з прав людини, з питань молоді та Об'єднана команда з питань ВІЛ/СНІДУ сприятимуть досягненню цілей РПП, займатимуться плануванням, операційною діяльністю та впровадженням РПП, а також надаватимуть змістовні поради та технічну допомогу з питань молоді, прав людини, ВІЛ/СНІДУ та туберкульозу. Координаційну структуру наведено нижче (Рис. 2).

РПП буде активовано шляхом розробки спільних робочих планів та / або робочих планів конкретних агентств і необхідної проектної документації, що описуватиме конкретні результати, які мають бути досягнуті. Також буде сформована угода між організаціями системи ООН і кожним партнером-виконавцем щодо використання ресурсів. Наскільки це можливо, інституції системи ООН та партнери використовуватимуть лише найнеобхідніші документи, а саме, підписані Рамкову програму і спільні робочі плани чи плани конкретних організацій ООН, а також проектні документи для здійснення програмних ініціатив.

РИС. 2. КООРДИНАЦІЙНА СТРУКТУРА РПП

Усі грошові перекази партнерам-виконавцям базуються на робочих планах, узгоджених між партнером-виконавцем та установами системи ООН.

Грошові перекази для заходів, деталізованих у робочих планах, можуть здійснюватися установами системи ООН за такими умовами:

1. Грошові перекази безпосередньо партнеру-виконавцю:
 - а. До початку діяльності (прямий переказ грошових коштів), або
 - б. Після завершення заходів (відшкодування).
2. Прямі виплати постачальникам або третім особам за зобов'язаннями партнерів-виконавців на підставі запитів, підписаних офіційними особами партнера-виконавця;
3. Прямі виплати постачальникам або третім особам за зобов'язаннями установ системи ООН для підтримки заходів, узгоджених з партнерами-виконавцями.

Грошові перекази для заходів, деталізованих у робочих планах, можуть здійснюватися установами системи ООН за такими умовами:

1. Грошові кошти перераховані партнеру-виконавцю:
 - а. До початку діяльності (прямий переказ грошових коштів), або
 - б. Після завершення заходів (відшкодування).

Прямі виплати постачальникам або третім особам за зобов'язаннями Партнерів-виконавців на підставі запитів, підписаних офіційним особами Партнера-виконавця.

2. Прямі виплати постачальникам або третім особам за зобов'язаннями установ системи ООН для підтримки заходів, узгоджених з партнерами-виконавцями.

Прямі грошові перекази запитуються та передаються протягом періоду виконання програми, цей термін не має перевищувати три місяці. Відшкодування раніше затвер-

джених витрат запитується та надається щоквартально або після завершення діяльності. Установи, фонди та програми системи ООН не зобов'язані відшкодувати витрати партнера-виконавця, якщо вони перевищують встановлену суму.

Після завершення будь-якої діяльності кошти, що залишилися, повертаються або використовуються за попередньою домовленістю між партнером-виконавцем та установою ООН.

Способи переказу грошових коштів, розміри виплат, а також обсяг та періодичність забезпечення діяльності можуть залежати від результатів перевірки кредитоспроможності

державного фінансового управління у випадку, якщо партнером-виконавцем є Уряд, та оцінки потенціалу фінансового управління партнера-виконавця, що не є учасником ООН. Кваліфікований консультант, такий як державна бухгалтерська фірма, відібрана установами системи ООН, може проводити таку оцінку, в якій братиме участь партнер-виконавець. Останній також може брати участь у виборі консультанта.

Способи переказу грошових коштів, розміри виплат, а також обсяг та періодичність забезпечення діяльності можуть бути переглянуті в ході виконання програми з огляду на результати моніторингу програм, моніторингу витрат, звітування та аудиту.

Частина 5

Моніторинг, звітність і оцінка

Моніторинг та оцінка є надзвичайно важливими для забезпечення підзвітності між ООН та усіма зацікавленими сторонами, зокрема Урядом України, неурядовими організаціями й іншими партнерами-виконавцями, донорами та населенням загалом. Більше того, акцентування на даних і доказах для формування політики та надання допомоги в галузі розвитку є ключовим пріоритетом для ООН в Україні. Моніторинг та оцінка є спільною відповідальністю ООН та Уряду України, при цьому якнайбільше будуть використовуватися національні системи. Матриця результатів РПП є основним інструментом, за допомогою якого буде вимірюватися прогрес.

ООН впроваджуватиме РПП відповідно до принципів управління за результатами. Це передбачає максимальне узгодження з урядовою системою планування і Порядком денним у галузі сталого розвитку. Матриця результатів РПП зміцнює співробітництво між урядом і системою ООН.

ООН підтримуватиме розбудову спроможності Уряду України щодо формування даних і звітування про досягнення цілей національного рівня. Особлива увага приділятиметься усуненню інформаційних прогалин щодо вразливих груп населення (дезагредованих даних), прав людини та гендерної рівності. З метою сприяння формуванню глобальних даних і посилення підзвітності на національному рівні ООН зміцнюватиме спроможність державних відомств у частині статистики й моніторингу, щоб вони могли звітувати про досягнення ЦСР і оприлюднювати ці дані для широкої громадськості.

Національна базова доповідь щодо ЦСР, розроблена за допомогою ООН, буде спільно використовуватись Урядом України і ООН при плануванні співробітництва за Стратегією сталого розвитку на період

до 2030 року, а також для моніторингу й оцінки впровадження РПП. Установи ООН підтримуватимуть збирання додаткових даних та аналіз показників і співпрацюватимуть із державними відомствами у спільному використанні даних із метою сприяння науково обґрунтованому прийняттю рішень і забезпечення підзвітності.

Співголови Груп за результатами відповідатимуть за загальне виконання тематичних напрямів і нестимуть взаємну відповідальність за скоординоване досягнення відповідних результатів, передбачених в РПП. Їх роль полягатиме, насамперед, у забезпеченні релевантності кінцевих результатів та їх впровадженні за допомогою послідовних комплексних заходів реагування, погоджених установами ООН і національними партнерами.

За підтримки групи моніторингу й оцінки Рамкової програми партнерства Групи за результатами збиратимуть дані, враховуватимуть підсумки двосторонніх обговорень і у рамках спільних річних оглядів РПП готуватимуть для Керівного комітету науково обґрунтовані й основані на результатах річні звіти про хід роботи у відповідних пріоритетних сферах РПП, висвітлюючи у них передову практику та набутий досвід.

Уряд та Організація Об'єднаних Націй проведуть щорічний огляд прогресу відповідно до матриці результатів РПП. Щорічний огляд – це можливість вдосконалити та скоригувати РПП та / або спільні робочі плани з урахуванням змін у країні та досягнутого прогресу. До кінця третього року реалізації РПП (2020 р.) Керівний комітет здійснить її зовнішню остаточну оцінку за технічної підтримки Групи моніторингу й оцінки та організаційної підтримки від Офісу Координатора Системи ООН в Україні.

ЗОБОВ'ЯЗАННЯ НАЦІОНАЛЬНИХ ПАРТНЕРІВ-ВИКОНАВЦІВ З МОНІТОРИНГУ, ОЦІНКИ ТА АУДИТУ

Партнери-виконавці погоджуються співпрацювати з установами системи ООН для контролю за всіма видами діяльності, підтримуваними грошовими переказами, і полегшать доступ до відповідних фінансових документів та персоналу, що відповідає за управління коштами, наданими установами системи ООН. З цією метою партнери-виконавці погоджуються на таке:

1. Періодичні перевірки на місці та вибіркові перевірки їх фінансових документів установами системи ООН або їх представниками у відповідних випадках та згідно з окремими пунктами документів про виконання / контрактів з установами системи ООН.

2. Програмний моніторинг діяльності за стандартами та керівними матеріалами установ системи ООН щодо моніторингових візитів та моніторингу на місцях.

3. Спеціальні або планові перевірки. Кожна організація ООН у співпраці з іншими установами системи ООН (за бажанням та за погодженням з відповідним координуючим міністерством) встановить щорічний план аудиту, приділяючи першочергову увагу аудиторським перевіркам партнерів-виконавців, які отримали великі суми грошової допомоги від установ системи ООН, а також тих, чий можливості фінансового управління потребують посилення.

Аудит ініціюється установами системи ООН та виконується приватними аудиторськими службами.

ЗОБОВ'ЯЗАННЯ УРЯДУ

Спільне керівництво та відповідальність за цією Рамковою програмою партнерства Уряду України та установ системи ООН необхідні для забезпечення якості процесу та повного досягнення запланованих результатів.

Уряд України зобов'язується спільно очолювати Об'єднаний Керівний комітет та забезпечувати підтримку у процесі планування, огляду та підготовки звітності для РПП, а також для зняття чи пом'якшення основних інституційних, партнерських або матеріально-технічних обмежень, які можуть перешкоджати досягненню запланованих результатів. Він буде

підтримувати та зміцнювати координаційні структури розвитку країни, а також сприяти максимально повному зв'язку між цими структурами й організаціями, що займаються управлінням і впровадженням РПП.

Уряд України підтримуватиме зусилля установ системи ООН зі збирання коштів, необхідних для задоволення потреб РПП, і співпрацюватиме з установами системи ООН, включаючи: заохочення потенційних урядів-донорів надавати установам системи ООН доступ до коштів, необхідних для реалізації тих компонентів РПП, що не мають

достатнього фінансування; підтримку зусиль установ системи ООН зі збирання коштів для РПП з інших джерел, включаючи приватний сектор, як на міжнародному, так і на національному рівнях.

Грошова допомога на проїзд, стипендії, гонорари та інші витрати встановлюється за ставками, які збігаються з тими, що застосовуються в країні, але не вище, ніж ті, що застосовуються до системи Організації Об'єднаних Націй (зазначені у бюлетенях Комісії з міжнародної цивільної служби).

Уряд виконуватиме свої зобов'язання відповідно до положень угод про співробітництво та допомогу, що містяться у розділі «Партнерство, цінності та принципи».

Уряд України застосуватиме положення Конвенції про привілеї та імунітети ООН до майна, фондів та активів установ ООН, а також до їх посадових осіб та консультантів. Крім

того, Уряд України надаватиме установам, їх посадовим особам та іншим особам, які виконують послуги від імені установ, пільги, імунітети та кошти, визначені угодами про співробітництво та допомогу між установами та Урядом. Уряд України буде розглядати будь-які претензії, які можуть бути пред'явлені третіми сторонами щодо будь-якої з установ та її посадових осіб, радників та агентів. Жодна з установ, а також будь-який з їхніх відповідних посадовців, радників чи осіб, котрі виконують службу від їх імені, не нестимуть відповідальності за будь-якими претензіями та зобов'язаннями, що виникають унаслідок операцій за договорами про співпрацю та допомогу, за винятком випадків, коли Урядом України та конкретною установою ООН взаємно узгоджено, що такі претензії та зобов'язання виникли внаслідок грубої недбалості чи зловживань цією установою або її посадовими особами, радниками чи особами, які виконують послуги від її імені.

Частина 6

Чітка взаємодія та узгодженість у галузі комунікації

Група установ ООН вважає, що однією з її найбільших порівняльних переваг є адвокаційна робота. З метою проведення цієї роботи та мобілізації громадськості навколо кінцевих результатів РПП, ООН посилило роль Групи з комунікаційної та адвокаційної діяльності. Ця Група допомагає Групі установ ООН більш узгоджено взаємодіяти у частині пріоритетів та результатів діяльності в рамках РПП та підтримувати стратегію адвокації та мобілізації ресурсів, що сприяє покращенню роботи ООН та підвищенню рівня поінформованості громадян України про результати співпраці між Урядом країни, ООН та громадськістю. Робота Групи підпорядковуватиметься Спільній стратегії комунікації ООН та щорічним комунікаційним планам.

Стратегія забезпечить структуру, керівництво та стратегічне бачення спільної комунікації, а також спільну позицію установ

ООН для ефективного спілкування з усіма зацікавленими сторонами. Стратегія допоможе пояснити роль та діяльність ООН в Україні, сприятиме зміцненню загального іміджу ООН, демонструватиме результати, підтримуватиме адвокацію, роз'яснювальну роботу та мобілізацію ресурсів, а також підвищуватиме рівень обізнаності щодо ключових проблем розвитку.

Обов'язки Групи з комунікаційної та адвокаційної діяльності ООН також передбачатимуть просування інноваційних підходів, зовнішніх комунікаційних та адвокаційних засобів, а також розвиток партнерства з партнерами-виконавцями, громадянським суспільством і ЗМІ. Вона надаватиме підтримку Групі установ ООН в популяризації ЦСР та інформуванні щодо них, мобілізації громадськості, підвищенні рівня обізнаності, посиленні прозорості та підзвітності для сприяння досягненню кінцевих результатів РПП.

Додатки

Додаток А. Матриця результатів

Індикатори	Базовий рівень, кінцевий рівень, джерело перевірки та частота, відповідальні за моніторинг	Індикативний бюджет (млн. дол. США)
<p>ТЕМАТИЧНИЙ НАПРЯМ 1: СТАЛЕ ЕКОНОМІЧНЕ ЗРОСТАННЯ, НАВКОЛИШНЄ СЕРЕДОВИЩЕ І ЗАЙНЯТІСТЬ</p>		
<p>Узгодження з національним порядком денним: Програма гідної праці МОП для України (2016–2019 рр.), Державна програма забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків (2017–2021), Стратегія сталого розвитку «Україна-2020», Стратегія подолання бідності (2017–2020 рр.), Єдина комплексна стратегія розвитку сільського господарства та сільських територій на 2015-2020 роки.</p>		
<p>Узгодження з Цілями Сталого Розвитку: 1, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15</p>		
<p>Національні партнери: Міністерство соціальної політики, Міністерство внутрішніх справ, Міністерство економічного розвитку і торгівлі, Міністерство регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства, Міністерство тимчасово окупованих територій та ВПО, Міністерство молоді та спорту, Державна служба зайнятості, Національна тристороння рада, профспілки та організації роботодавці, соціальні партнери, неурядові організації (за згодою)</p>		
<p>Кінцевий результат 1.1. Станом на 2022 рік усі жінки та чоловіки, особливо молоді, отримують переваги справедливого ринку праці, доступу до гідних робочих місць та економічних можливостей</p>	<p>1.1.1. Частка доданої вартості за витратами виробництва суб'єктів середнього та малого підприємства, у % до загальної суми доданої вартості за витратами виробництва (Нац. індикатор ЦСР 8.6.2.))</p>	<p>Базовий рівень: 59% (2015) Плановий рівень: 70% (2020) Джерело: Державна служба статистики Частота: щорічно Відповідальні за моніторинг: МОМ, ПРООН</p>
<p>1.1.2. Місце України у рейтингу легкості ведення бізнесу Doing Business (Нац. індикатор ЦСР 8.6.4)</p>	<p>Базовий рівень: 81 (2015) Плановий рівень: 30 (2020) Джерело: World Bank Ease of Doing Business Index Частота: щорічно Відповідальні за моніторинг: МОП, ПРООН</p>	<p>ФАО: 1.8 МОП: 11.568 МОМ: 0.8 БЕК ООН: 0.15 ПРООН: 28.3 ЮНФПА: 4.5 УВКБ: 2.74 ЮНОПС: 10 ООН Жінки: 0.8 ВПП: 2 Усього: 62.66</p>
<p>1.1.3. Співвідношення середньої заробітної плати жінок і чоловіків, % (Нац. індикатор ЦСР 5.6.1.)</p>	<p>Базовий рівень: 1,34 (2015) Плановий рівень: 1,25 (2020) Засіб перевірки: Державна служба статистики Частота: щорічно Відповідальні за моніторинг: МОП, ПРООН, ООН Жінки</p>	

Індикатори	Базовий рівень, кінцевий рівень, джерело перевірки та частота, відповідальні за моніторинг	Індикативний бюджет (млн. дол. США)
1.1.4. Частка молоді, яка не працює, не навчається і не набуває професійних навичок, у загальній чисельності осіб віком 15–24 роки, % (Нац. індикатор ЦСР 8.4.1.)	Базовий рівень: 17,7% (2015) Плановий рівень: 17,0% (2020) Джерело: Державна служба статистики Частота: щорічно Відповідальні за моніторинг: МОП, ПРООН, ЮНФПА, ЮНІСЕФ	
1.1.5. Рівень безробіття серед людей віком 15-70 років у розбивці за статтю, віком та інвалідністю (8.3.1 (Глобальний індикатор ЦСР))	Базовий рівень (2016): 24,4% (жінки віком 15–24), 29,6% (чоловіки віком 15–24), 51,6% (жінки усього), 61,6% (чоловіки усього) Плановий рівень (2020): 27% (жінки віком 15–24), 31% (чоловіки віком 15–24), 54% (жінки усього), 63% (чоловіки усього) Джерело: Державна служба статистики Частота: щоквартально Відповідальні за моніторинг: МОП, ПРООН, ЮНФПА	
1.1.7. Кількість потерпілих від нечасних випадків на виробництві, які призвели до втрати працездатності на 1 робочий день чи більше, та кількість загиблих від нечасних випадків на виробництві, до рівня 2015 року (Нац. індикатори ЦСР 8.5.1., 8.5.2.)	Базовий рівень: 5,851 нелетальний, 831 летальний випадки (2015) Плановий рівень (2022): 2,5 % зменшення кількості нефатальних випадків на виробництві у порівнянні з 2015 роком; 30% зменшення кількості фатальних випадків на роботі у порівнянні з 2015 р. Джерело: Державна служба України з питань праці Частота: щорічно Відповідальні за моніторинг: МОП	
1.1.8. Кількість адвокаційних та заходів з інспектування праці	Базовий рівень (2016): 24,145 (адвокаційні заходи), 44,084 (інспектування) Плановий рівень (2022): 27,800 (адвокаційні заходи), 48,500 (заходи інспектування) Джерело: Державна служба України з питань праці Частота: Відповідальні за моніторинг: МОП	ФАО: 1,8 БЕК ООН: 0,25 ПРООН: 42,4 ЮНІСЕФ: 0,4 ЮНДО: 7,5 ЮНЕП: 3 ВООЗ: 0,025 Усього: 55,375
Очікуваний результат 1.2. Станом на 2022 рік національні установи, приватні підприємства та громади впроваджують гендерно адаптовані програми і заходи для забезпечення сталого управління природними ресурсами, збереження екосистем, адаптації до наслідків зміни клімату та їх пом'якшення, а також створення зелених робочих місць	1.2.1. Частка площі території та об'єктів природно-заповідного фонду у загальній території країни (Нац. індикатор ЦСР 15.1.2.) 1.2.2. Частка енергії, виробленої з відновлюваних джерел, у загальному кінцевому споживанні енергії (Нац. індикатор ЦСР 7.3.1.)	

Індикатори	Базовий рівень, кінцевий рівень, джерело перевірки та частота, відповідальні за моніторинг	Індикативний бюджет (млн. дол. США)
1.2.3. Енергоємність ВВП (витрати первинної енергії на одиницю ВВП), кг н. е. на 1 дол. США за ПКС 2011 (Нац. індикатор ЦСР 7.4.1)	Базовий рівень (2015): 0,28 Кінцевий рівень (2020): 0,20 Джерело: Світова база даних індикаторів розвитку - World Development Indicators Database Частота: щорічно Відповідальні за моніторинг: ПРООН	
1.2.4. Частка населення, що отримало вигоду від поліпшення охоплення рентабельною та стабільною енергетикою у державному секторі, дезагровано за статтю	Базовий рівень (2016): 0 Інцевий рівень (2022): 15% (жінки), 15% Джерело Державна служба статистики Частота: щорічно Відповідальні за моніторинг: ПРООН	

ПРИПУЩЕННЯ

- Україна досягає політичної стабільності;
- Уряд залишається прихильним програмі реформ, підґрунтям чого є Угода про асоціацію з ЄС;
- Підтримка донорів;
- Програма гідної праці МОП для України (2016-2019 рр.) впроваджується та сприяє залученню та взаємодії з відповідними міністерствами та відомствами;
- Україна виконує зобов'язання за Кіотським протоколом

РИЗИКИ

- Ескалація конфлікту у Східній Україні погіршить інвестиційний клімат, що призведе до економічного падіння.

ТЕМАТИЧНИЙ НАПРЯМ 2: РІВНИЙ ДОСТУП ДО ЯКІСНИХ ТА ІНКЛЮЗИВНИХ ПОСЛУГ І СОЦІАЛЬНОГО ЗАХИСТУ

Узгодження з національним порядком денним та пріоритетами:

Концепція національної комплексної системи соціального захисту в Україні, Антикорупційна стратегія, Стратегія у сфері прав людини, Національний план заходів щодо протидії торгівлі людьми (2016–2020 рр.), Державна програма забезпечення рівних прав та можливостей для жінок і чоловіків (2017– 2021 рр.), Стратегія подолання бідності, Національна рамка кваліфікації

Узгодження з Цілями Сталого Розвитку:

1, 3, 4, 8, 10

Національні партнери:

Міністерство соціальної політики, Міністерство охорони здоров'я, Міністерство екології та природних ресурсів, Міністерство фінансів, Міністерство регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України, Міністерство тимчасово окупованих територій та ВПО, Міністерство юстиції, Міністерство внутрішніх справ, Міністерство освіти та науки, Міністерство молоді та спорту, місцеві адміністрації, неурядові організації (за згодою)

Очікуваний результат 2. Станом на 2022 рік чоловіки, жінки, хлопці та дівчата отримують переваги справедливого доступу до інтегрованого соціального захисту, універсальних медичних послуг та якісної освіти	Індикатори	Базовий рівень, кінцевий рівень, джерело перевірки та частота, відповідальні за моніторинг	Індикативний бюджет (млн. дол. США)
2.1. Частка бідних, які охоплені державною соціальною підтримкою, в загальній чисельності бідного населення, за віком та статтю (Нац. індикатор ЦСР 1.2.1)		Базовий рівень (2014): 56.3% Кінцевий рівень (2020): 65% Джерело: Інститут демографії та соціальних досліджень, Державна служба статистики Частота: щорічно Відповідальні за моніторинг: ПРООН, ЮНІСЕФ	ФАС: 0.05 МОП: 0.84 МОМ: 0.5 ЮНЕЙДС: 0.5 ЮНФПА: 4.3 УВКБ: 47.77 ЮНІСЕФ: 15.6 ЮНОПС: 30 ВООЗ: 1.5 Усього: 101.057
2.2. Відсоток домогосподарств з дітьми, що живуть за межею відносної бідності (Нац. індикатор ЦСР 1.1.1)		Базовий рівень (2015): 28.67% Кінцевий рівень (2022): 14.3% Джерело: Державна служба статистики Частота: щорічно Відповідальні за моніторинг: ЮНІСЕФ	
2.3. Відсоток об'єднаних громад, що створили систему інтегрованих послуг соціального захисту		Базовий рівень (2017): 0 Кінцевий рівень (2022): 20% Джерело: Міністерство соціальної політики Частота: щорічно Відповідальні за моніторинг: ЮНІСЕФ	
2.4. Відсоток закладів для дітей від 0 до 4 років, які впроваджують сімейні моделі		Базовий рівень (2017): 0,02% Кінцевий рівень (2022): 50% Джерело: Державна служба статистики Частота: щорічно Відповідальні за моніторинг: ЮНІСЕФ	
2.5. Частка людей, що живуть з ВІЛ: знають про свій статус		Базовий рівень (2015): 58% Кінцевий рівень (2020): 90% Джерело: Міністерство охорони здоров'я Частота: щорічно Відповідальні за моніторинг: ЮНЕЙДС	
2.6. Частка ЛЖВ, що отримують лікування		Базовий рівень (2015): 31.1% Кінцевий рівень (2020): 81% Джерело: Міністерство охорони здоров'я Частота: щорічно Відповідальні за моніторинг: ЮНЕЙДС	
2.7. Частка ЛЖВ на лікуванні, які мають вірусне навантаження, яке не визначається		Базовий рівень (2015): 77.7% Кінцевий рівень (2020): 74% ЛЖВ (еквівалент 90% ЛЖВ на ART терапії) Джерело: Міністерство охорони здоров'я Частота: щорічно Відповідальні за моніторинг: ЮНЕЙДС	

Індикатори	Базовий рівень, кінцевий рівень, джерело перевірки та частота, відповідальні за моніторинг	Індикативний бюджет (млн. дол. США)
2.8. Частка жінок репродуктивного віку (від 15 до 49 років), потреби яких щодо сімейного планування задовольняються сучасними методами (3.7.1 (індикатор глобальних ЦСР))	<p>Базовий рівень (2012): 47,8%</p> <p>Кінцевий рівень (2020): 55%</p> <p>Джерело: тематичне дослідження (Дослідження з оцінки множинних кластерних індикаторів, МІС4, 2012)</p> <p>Частота: кожні 5 років</p> <p>Відповідальні за моніторинг: ЮНФПА</p>	
2.9. Частка населення у віці 15-49 років, які мали більше одного сексуального партнера протягом останніх 12 місяців, які повідомили про використання презерватива під час останнього статевого акту, за ознакою статі	<p>Базовий рівень (2012): 49,9% (жінки), 45,8% (чоловіки)</p> <p>Кінцевий рівень (2020): 55% (жінки), 50% (чоловіки)</p> <p>Джерело: тематичне дослідження (Дослідження по оцінці множинних кластерних індикаторів, МІС4, 2012)</p> <p>Частота: кожні 5 років</p> <p>Відповідальні за моніторинг: ЮНФПА</p>	
2.10. Смертність дітей у віці до 5 років, кількість випадків на 1000 живонароджених (Нац. індикатор ЦСР 3.2.1.)	<p>Базовий рівень (2015): 9,3</p> <p>Кінцевий рівень (2020): 8,5</p> <p>Джерело: Міністерство охорони здоров'я, Державна служба статистики</p> <p>Частота: щорічно</p> <p>Відповідальні за моніторинг: ЮНІСЕФ, ВООЗ</p>	
2.11. Частка дітей, охоплених третьою дозою вакцинації проти дифтерії, правця, кашлюка (ДТРЗ)	<p>Базовий рівень (2015): 23%</p> <p>Кінцевий рівень (2022): 100%</p> <p>Джерело: ВООЗ</p> <p>Частота: щорічно</p> <p>Відповідальні за моніторинг: ЮНІСЕФ, ВООЗ</p>	
2.12. Рівень передачі ВІЛ від матері до дитини	<p>Базовий рівень (2016): 3,3%</p> <p>Кінцевий рівень (2022): <1%</p> <p>Засіб перевірки: Центр громадського здоров'я та Науково-дослідний інститут епідеміології та інфекційних хвороб імені Громашевського</p> <p>Частота: щорічно</p> <p>Відповідальні за моніторинг: ЮНІСЕФ, ВООЗ</p>	
2.13. Рівень участі дорослих та молоді у формальних та неформальних видах навчання та професійної підготовки за останні 4 тижні, % населення віком 15-70 років (Нац. індикатор ЦСР 4.5.1.)	<p>Базовий рівень (2015): 9,2%</p> <p>Кінцевий рівень (2020): 10,0%</p> <p>Джерело: Державна служба статистики</p> <p>Частота: щорічно</p> <p>Відповідальні за моніторинг: МОМ, ЮНФПА, ЮНІСЕФ, МОП</p>	
2.14. Частка учнів у певному класі, які показують результат на рівні класу або вище, відповідно до національних критеріїв оцінки	<p>Базовий рівень (2017): має бути визначений</p> <p>Кінцевий рівень (2020): має бути визначений</p> <p>Джерело: дослідження PISA (програма міжнародної оцінки студентів)</p> <p>Частота: кожні 2 роки</p> <p>Відповідальні за моніторинг: ЮНІСЕФ</p>	

Індикатори	Базовий рівень, кінцевий рівень, джерело перевірки та частота, відповідальні за моніторинг	Індикативний бюджет (млн. дол. США)
<p>ПРИПУЩЕННЯ</p> <ul style="list-style-type: none"> національна реформа системи охорони здоров'я залишається основним пріоритетом; стале впровадження політик та заходів соціального захисту на політичному та бюджетному рівнях; чітка позиція реформи децентралізації щодо розподілу функцій та бюджету на планування соціальних; стале співробітництво між державними та недержавними постачальниками послуг. <p>РИЗИКИ</p> <ul style="list-style-type: none"> зменшення витрат на охорону здоров'я, освіту, соціальний захист через повільне економічне зростання та політичну нестабільність; недостатньо персоналу с необхідною кваліфікацією та навичками через низьку заробітну плату та низьку привабливість сфери соціальних послуг стігма та дискримінація деяких вразливих груп, що не дозволяє їм користуватися послугами та захистом; залежність неурядових постачальників послуг від зовнішнього (донорського) фінансування. 		
<p>ТЕМАТИЧНИЙ НАПРЯМ 3: ДЕМОКРАТИЧНЕ ВРЯДУВАННЯ, ВЕРХОВЕНСТВО ПРАВА І ГРОМАДСЬКА УЧАСТЬ</p>		
<p>Узгодження з національним порядком денним та пріоритетами:</p>		
<p>Стратегія сталого розвитку «Україна-2020», Національна антикорупційна стратегія (2014-2017 рр.), Національна стратегія у сфері прав людини (2015–2020 рр.) та Національний план дій, Національна стратегія реформування системи охорони здоров'я (2015–2020 рр.), Державна програма забезпечення рівних прав та можливостей для жінок і чоловіків (2017–2021 рр.)</p>		
<p>Узгодження за ЦСР: 4, 5, 10, 16</p>		
<p>Національні партнери: Міністерство внутрішніх справ, Міністерство соціальної політики, Міністерство юстиції, Міністерство оборони, Державна прикордонна служба, Міністерство економічного розвитку та торгівлі, Міністерство регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України, Міністерство енергетики, Державна міграційна служба, Національна поліція, місцеві адміністрації, Національна академія наук, дослідні та наукові інституції, неурядові організації (за згодою)</p>		
<p>3. Станом на 2022 рік чоловіки і жінки, дівчата та хлопці беруть участь у прийнятті рішень, користуються правами людини, гендерної рівності, мають доступ до ефективних, прозорих та недискримінаційних громадських послуг</p>	<p>3.1. Показник сприйняття корупції в державному секторі з боку ділових кіл та експертів (Нац. індикатор ЦСР 16.6.1.)</p>	<p>Базовий рівень (2015): 27 Кінцевий рівень (2020): 40 Джерело: Transparency International Частота: щорічно Відповідальні за моніторинг: ПРООН</p>
<p>МОП: 0.237 МОН: 11 ПРООН: 91.8 ЮНФПА: 2.65 УВКБ: 38.75 ЮНИСЕФ: 13.75 УВКПЛ: 19.6 ЮНОПС: 50 Волонтери ООН: 0.12 ООН Жінки: 12.22 ВООЗ: 1 Усього: 241.107</p>		

Індикатори	Базовий рівень, кінцевий рівень, джерело перевірки та частота, відповідальні за моніторинг	Індикативний бюджет (млн. дол. США)
3.2. Рівень довіри громадян до суду, % (Нац. індикатор ЦСР 16.3.1.)	<p>Базовий рівень (2015): 5%</p> <p>Кінцевий рівень (2020): 35%</p> <p>Джерело: дослідження фонду «Демократична ініціатива»</p> <p>Частота: щорічно</p> <p>Відповідальні за моніторинг: ПРООН</p>	
3.3. Позиція у рейтингу верховенства права	<p>Базовий рівень (2016): 0.49</p> <p>Кінцевий рівень (2022): 0.55</p> <p>Джерело: The World Justice Project</p> <p>Частота: щорічно</p> <p>Відповідальні за моніторинг: ПРООН</p>	
3.4. Щорічна кількість та відсоток дітей віком 14–17 років, що опиняються у місцях позбавлення волі	<p>Базовий рівень (2016): 14,2%</p> <p>Кінцевий рівень (2022): 7%</p> <p>Джерело: Вищий суд України</p> <p>Частота: щорічно</p> <p>Відповідальні за моніторинг: ЮНІСЕФ</p>	
3.5. Наявність нормативно-правових рамок для заохочення та забезпечення рівності та моніторингу недискримінації за ознакою статі (5.5.1. (Глобальні індикатори ЦСР))	<p>Базовий рівень (2016): 3</p> <p>Кінцевий рівень (2020): 4</p> <p>Джерело: Верховна Рада України</p> <p>Частота: щорічно</p> <p>Відповідальні за моніторинг: ООН Жінки, МОП</p>	
3.6. Частка показників сталого розвитку, що виробляється на національному рівні, з повною дезагрегацією, відповідно до завдання, відповідно до основних принципів офіційної статистики (17.18.1 (Глобальні індикатори ЦСР))	<p>Базовий рівень (2016): потребує визначення</p> <p>Кінцевий рівень (2017): потребує визначення</p> <p>Джерело: Державна служба статистики</p> <p>Частота: щорічно</p> <p>Відповідальні за моніторинг: ПРООН, ЮНФПА</p>	
3.7. Частка осіб, які повідомили про те, що в останні 12 місяців особисто стикнулися з дискримінацією або переслідуваннями на основі дискримінації, у загальній чисельності населення, за групою, статтю, віком та місцем проживання (Нац. індикатор ЦСР 10.2.1)	<p>Базовий рівень (2015): 9%</p> <p>Кінцевий рівень (2020): 7%</p> <p>Джерело: нове дослідження</p> <p>Частота: потребує визначення</p> <p>Відповідальні за моніторинг: МОМ, УВКПЛ, ПРООН, ЮНФПА, ООН Жінки, МОП</p>	
3.8. Частка населення, задоволеного останнім досвідом користування державними послугами, за статтю (Нац. індикатор ЦСР 16.7.1.)	<p>Базовий рівень (2015): відсутній</p> <p>Кінцевий рівень (2020): 40%</p> <p>Джерело: дослідження ПРООН</p> <p>Частота: кожні 2 роки</p> <p>Відповідальні за моніторинг: ПРООН, ЮНІСЕФ</p>	

Індикатори	Базовий рівень, кінцевий рівень, джерело перевірки та частота, відповідальні за моніторинг	Індикативний бюджет (млн. дол. США)
3.9. Частка державних програм у соціальній сфері, що проходять оцінку	Базовий рівень (2015): 0 Кінцевий рівень (2022): 10% Джерело: Державні витрати та фінансова звітність (PEFA), РІ-8 Частота: щорічно Відповідальні за моніторинг: ЮНІСЕФ	
3.10. Кількість заявок, отриманих Європейським судом з прав людини проти України (на 10 000 жителів)	Базовий рівень (2016): 2.03 Кінцевий рівень (2022): <1 Джерело: щорічні доповіді Європейського суду з прав людини Частота: щорічно Відповідальні за моніторинг: УВКПЛ	
3.11. Частка жінок серед депутатів Верховної Ради України (5.5.1 (Глобальні ЦСР))	Базовий рівень (2015): 12% Кінцевий рівень (2020): 30% Джерело: база даних міжпарламентського союзу Частота: щорічно Відповідальні за моніторинг: ПРООН, ООН Жінки	
3.12. Частка жінок в Уряді (Нац. індикатор ЦСР 5.4.1.)	Базовий рівень (2016): 12,5% Кінцевий рівень (2020): 30% Джерело: Уряд України Частота: щорічно Відповідальні за моніторинг: ПРООН, ООН Жінки	
3.13. Частка жінок серед депутатів обласних рад та місцевих рад мст обласного значення (Нац. індикатор ЦСР 5.4.2.)	Базовий рівень (2015): 14% Кінцевий рівень (2020): 30% Джерело: Центральна виборча комісія Частота: щорічно Відповідальні за моніторинг: ПРООН, ООН жінки	
3.14. Частка молодих людей беруть участь у волонтерських заходах	Базовий рівень (2016): 13,4% Кінцевий рівень (2022): 15% Джерело: Міністерство молоді та спорту України Частота: щорічно Відповідальні за моніторинг: Програма Волонтери ООН	

Індикатори	Базовий рівень, кінцевий рівень, джерело перевірки та частота відповідальні за моніторинг	Індикативний бюджет (млн. дол. США)
<p>ПРИПУЩЕННЯ</p> <ul style="list-style-type: none"> Продовжується децентралізація повноважень регіональним та місцевим органам врядування. Відбуваються позитивні зміни та розвиток демократичних структур та інституцій. Прогрес реалізації антикорупційної реформи. Уряд залишається прихильним та продовжує впровадження й виконання зобов'язань за міжнародними угодами та конвенціями. Забезпечено впровадження законодавства щодо громадського суспільства. <p>РИЗИКИ</p> <ul style="list-style-type: none"> Відсутність прихильності до національних інструментів з прав людини, що призводить до їх слабкості. Політична воля, гендерні стереотипи не змінилися на користь розширення участі жінок у процесах прийняття рішень. Відсутність сталості у реалізації політик в зв'язку з високою плінністю людських ресурсів у результаті виборів. 		
<p>ТЕМАТИЧНИЙ НАПРЯМ 4: БЕЗПЕКА ГРОМАДЯН, СОЦІАЛЬНА ЄДНІСТЬ І ВІДНОВЛЕННЯ З ОСОБЛИВИМ АКЦЕНТОМ НА СХОДІ</p>		
<p>Узгодження з національними пріоритетами:</p> <p>Концепція Державної Цільової програми «Відновлення та розбудова миру у східних регіонах України», Національний план дій з виконання резолюції Ради Безпеки ООН № 1325 «Жінки, мир, безпека» до 2020 р.</p>		
<p>Узгодження з Цілями Сталого Розвитку:</p> <p>1, 3, 5, 8, 10, 16</p>		
<p>Національні партнери:</p> <p>Міністерство з питань тимчасово окупованих територій та ВПО, Міністерство соціальної політики, Міністерство оборони, Міністерство внутрішніх справ, Міністерство регіонального розвитку, Міністерство юстиції, Фонд державного соціального страхування (тресторонній), Міністерство регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства, Міністерство інфраструктури, Міністерство Економічного розвитку і торгівлі, Міністерство Інформаційної політики, Державна служба з надзвичайних ситуацій, Державна служба зайнятості, місцеві адміністрації, неурядові організації (за згодою)</p>		
<p>Очікуваний результат 4. Станом на 2022 рік громади, включаючи їх найбільш уражених осіб і ВПО, є більш стійкими та на засадах рівності отримують переваги від більшої соціальної єдності, якісних послуг та підтримки відновлення</p>	<p>Базовий рівень (2014): 53,6% Кінцевий рівень (2020): 50% Джерело: Державна служба статистики Частота: кожні 2 роки Відповідальні за моніторинг: ВПП, ПРООН</p>	<p>ФАО: 7.4 МОТ: 5 МОМ: 10 ПРООН: 76.5 ЮНФПА: 15.7 УВКБ: 14.03 ЮНІСЕФ: 6.8 УВКПЛ: 8.4 ЮНОПС: 50 ООН Жінки: 6 ВПП: 15 ВООЗ: 2.5 Усього: 217.33</p>

Індикатори	Базовий рівень, кінцевий рівень, джерело перевірки та частота, відповідальні за моніторинг	Індикативний бюджет (млн-дол. США)
4.2. Рівень безробіття чоловіків та жінок віком 15-70 років на сході, за статтю	<p>Базовий рівень (2016): 9,9% (жінки), 11,4% (чоловіки) Кінцевий рівень (2022): 7,9% (жінки), 9,4% (чоловіки) Джерело: Державна служба статистики Частота: щоквартально Відповідальні за моніторинг: ПРООН, МОП</p>	
4.3. Відсоток людей, які задоволені наданням соціальних та інфраструктурних послуг на Східній Україні	<p>Базовий рівень (2016): очікується у вересні 2017 за результатами дослідження Індексу соціальної єдності та примирення (SCORE) Кінцевий рівень (2022): очікується після встановлення базового рівня Джерело: Індекс соціальної єдності та примирення (SCORE) Частота: кожні 2 роки Відповідальні за моніторинг: ПРООН, ЮНІСЕФ, МОМ</p>	
4.4. Кількість дітей у віці 3-16 років у постраждалих від конфлікту районах має доступ до дошкільної та базової освіти	<p>Базовий рівень (2016): 350,200 Кінцевий рівень (2018): 408,000 Джерело: ЮНІСЕФ Частота: щорічно Відповідальні за моніторинг: ЮНІСЕФ</p>	
4.5. Частка населення, що має доступ до безпечної питної води в Східній Україні	<p>Базовий рівень (2016): 92,7% Кінцевий рівень (2020): 95% Джерело: спільна програма моніторингу ЮНІСЕФ та ВООЗ, 2017 Частота: щорічно Відповідальні за моніторинг: ЮНІСЕФ, ПРООН</p>	
4.6. Частка тих, хто пережив фізичне або сексуальне насильство, та звернулися за допомогою	<p>Базовий рівень (2014): 32% Кінцевий рівень (2020): 50% Джерело: дослідження ЮНФПА Частота: кожні 5 років Відповідальні за моніторинг: ЮНФПА, ООН Жінки</p>	
4.7. Частка жінок і дівчат, що піддавалися фізичному, сексуальному або психологічному насильству в останні 12 місяців, за формою насильства (5.2.1 (Глобальний індикатор ЦСР))	<p>Базовий рівень (2014): 17% (будь-яка форма), 8,8% (фізичне), 2% (сексуальне), 14% (психологічне) Кінцевий рівень (2020): 15% (будь-яка форма), 6% (фізичне), 1% (сексуальне), 10% (психологічне) Джерело: дослідження ЮНФПА Частота: кожні 5 років Відповідальні за моніторинг: ЮНФПА, ПРООН, УВКБ, ООН Жінки</p>	

Індикатори	Базовий рівень, кінцевий рівень, джерело перевірки та частота, відповідальні за моніторинг	Індикативний бюджет (млн. дол. США)
4.8. Кількість людей, які живуть у Східній Україні, Рівень відчуття себе в безпеці у своїй громаді населення Сходу України, за статтю, від 1 до 10	Базовий рівень (2017): очікується у вересні 2017 за результатами дослідження Індекс соціальної єдності та примирення (SCORE) Кінцевий рівень (2022): очікується у вересні 2017 - Індекс соціальної єдності та примирення (SCORE) Джерело: Індекс соціальної єдності та примирення (SCORE) Частота: кожні 2 роки Відповідальні за моніторинг: МОМ, ПРООН, ЮНІСЕФ	
4.9. Рівень соціальної єдності на Східній Україні (рівень міжгрупової напруженості, рівень довіри до місцевих та центральних органів влади) від 1 до 10	Базовий рівень (2017): очікується у вересні 2017 за результатами дослідження Індекс соціальної єдності та примирення (SCORE) Кінцевий рівень (2022): очікується Джерело: SCORE Частота: кожні 2 роки Відповідальні за моніторинг: МОМ, ПРООН, ЮНІСЕФ	

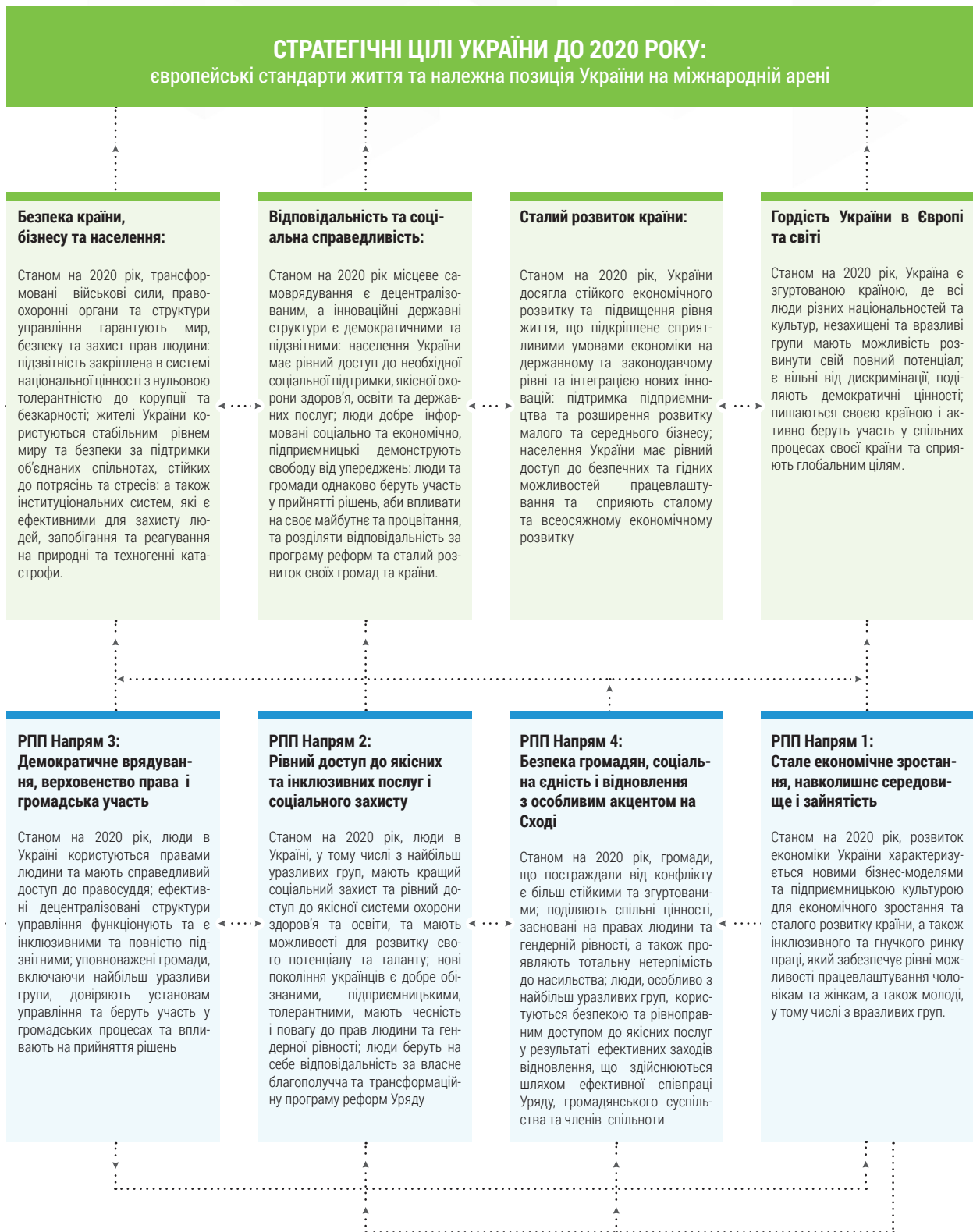
ПРИПУЩЕННЯ

- Існує сильна політична воля на найвищому рівні в уряді щодо зусиль по відновленню.
- Захист прав людини, особливо людей, які постраждали від конфлікту, є одним з ключових пріоритетів.
- Постраждали в результаті конфлікту, вразливі групи населення мають право і мають орган для впливу на прийняття рішень.
- Засоби масової інформації забезпечують нейтральне і конструктивне висвітлення конфліктів і заходів з відновлення.
- Держава, громадянське суспільство та інші учасники координують свої зусилля з відновлення.

РИЗИКИ

- Можливе зростання та поширення конфлікту або його «заморозка».
- Координаційний механізм відновлення на національному рівні не буде створено або буде відсутній потенціал для впровадження відповідних, цільових і ефективних заходів з відновлення.
- Рівень політичної поляризації суспільства не буде зменшуватись і не дозволить досягти значного поліпшення безпеки людини і соціальної єдності.
- Недостатня технічна, фінансова і кадрова потенціал місцевих інститутів управління не дозволить вирішити питання безпеки людини і соціальної згуртованості на основі цілісного і комплексного підходу.

Додаток Б. Узгодження результатів і теорії змін

Додаток В. Основні угоди

УСТАНОВАМИ ООН ТА УРЯДОМ УКРАЇНИ

ПІДПИСАНІ ТАКІ ДОКУМЕНТИ:

1. Стратегія партнерства між Продовольчою та сільськогосподарською організацією ООН (ФАО) та Урядом України від 13 липня 2016 року;
2. Угода між Урядом України і Міжнародною організацією з міграції про статус цієї організації в Україні і про співробітництво в сфері міграції від 3 грудня 1999;
3. Програма гідної праці МОП для України на 2016–2019 роки, підписана Міністерством соціальної політики від імені Уряду України та Міжнародною організацією праці;
4. Угода між Урядом України та Управлінням Верховного комісара ООН з прав людини про розміщення короткотермінової моніторингової місії ООН з прав людини в Україні від 31 липня 2014; Угода між Урядом України і Програмою розвитку Організації Об'єднаних Націй від 18 червня 1993 року (Стандартна базова угода про допомогу – СБУД). На підставі Статті I параграфу 2 СБУД, Уряд України отримує доступ до допомоги ПРООН України, і цю допомогу буде надано та одержано згідно з відповідними постановами та рішеннями компетентних органів ПРООН, а також у залежності від наявності необхідних коштів ПРООН. Зокрема, виконавчий комітет ПРООН своїм рішенням 2005/1 від 28 січня 2005 року схвалив нові фінансові положення та правила, і, разом із ними, нові визначення термінів "виконання" та "впровадження", що дає змогу ПРООН у повному обсязі впровадити нові «Спільні процедури складання програм допомоги країнам» на підставі ініціативи зі спрощення та гармонізації, розробленої Групою Розвитку ООН. Із врахуванням цього рішення, цей План дій програми ПРООН в Україні (ПДПУ) разом із складеними у відповідності з ним річними робочими планами (які мають становити частину цього ПДПУ та бути включеними до нього за посиланням) сукупно складають проектний документ, на який посилається СБУД;
5. Обмін листами від 22 березня 2006 року затверджує, що відносини Фонду народонаселення ООН та Уряду України регулюються Стандартною базовою угодою про допомогу між Урядом України та ПРООН від 18 червня 1993 року з урахуванням відповідних змін;
6. Угода між Урядом України та Управлінням Верховного комісара ООН у справах біженців від 23 вересня 1996, ратифікована Верховною Радою України 21 жовтня 1999 року;
7. Основна Угода про співробітництво між Дитячим Фондом Організації Об'єднаних Націй та Урядом України від 7 вересня 2008 року;
8. Угода між Урядом України та Управлінням ООН з обслуговування проектів (ЮНОПС) про відкриття Офісу ЮНОПС в Україні від 22 листопада 2016 року;
9. Основна угода між Урядом України та Продовольчою програмою ООН про допомогу
10. Базова угода між Урядом України і Всесвітньою організацією охорони здоров'я про встановлення відносин технічного консультативного співробітництва від 12 червня 1997 року; та Дворічна угода про співробітництво між Міністерством охорони здоров'я України та Європейським регіональним бюро Всесвітньої організації охорони здоров'я на 2006/2007 рр.;
11. Згідно з положеннями Стандартної базової угоди про допомогу від 18 червня 1993 року, Уряд України визнає Програму Волонтери ООН (UNV), та структуру Організації Об'єднаних Націй з питань гендерної рівності та розширення прав і можливостей жінок (ООН Жінки) із урахуванням відповідних змін;
12. Для всіх установ ООН: Допомога Уряду України повинна бути доступна та має бути надана й отримана відповідно до належних резолюцій і рішень керівних структур відповідних установ системи ООН.

Рамкова програма партнерства у випадку кожної інституції, що її підписує, має бути інтерпретована та імплементована згідно з базовою угодою, підписаною між кожною відповідною установою системи ООН та Урядом України.

2018-2022

Government of Ukraine – United Nations
Partnership Framework 2018–2022